

ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا لِلَّذِينَ آمَنُوا امْرَأَتَ فِرْعَوْنَ إِذْ قَالَتْ

اللَّهُ تَعَالَى مُؤْمِنٌ جَوَّ مِثَالِ بَيَانِ كَرِي تَوْ . فِرْعَوْنُ جِي گھرواري جوہ جذہن ان چيو

رَبِّ ابْنِ لِي عِنْدَكَ بَيْتًا فِي الْجَنَّةِ وَنَجِّنِي مِنْ فِرْعَوْنَ

اي منهنجارب تون منهنجي لاء پاڻ وٽ جنت ۾ گھر تيارڪراءِ ۽ تون مون کي فِرْعَوْن ۽ اُن جي

وَعَمَلِهِ وَنَجِّنِي مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ۝ وَمَرْيَمَ ابْنَتْ

عمل کان نجات ڏي ۽ تون مون کي ظالمن جي قوم مان نجات ڏي . ۽ (ي.بي) مريم ڌيءُ

عِمْرَانَ الَّتِي أَحْصَنَتْ فَرْجَهَا فَنَفَخْنَا فِيهِ مِنْ رُوحِنَا وَ

عمران جي جيڪا پاڪدامن عورت هئي، پوءِ اسان ان ۾ پنهنجي طرفان روح ڦوڪيو ۽

صَدَقْتُ بِكَلِمَتِ رَبِّي وَأَكْتَبَهِ وَكَانَتْ مِنَ الْقَانِتِينَ ۝ ۱۴

ان پنهنجي رب جي احڪامن جي ۽ ڪتابن جي تصديق ڪئي ۽ پاڻ فرمانبردارن مان هئي .

آيَاتُهَا ٣٠ سُورَةُ الْمُلْكِ مَكِّيَّةٌ (٤٤) رُكُوعَاتُهَا ٢

سورة ملك مڪه مڪرمه ۾ نازل ٿي آهي، انهيءَ ۾ ٢ رڪوع ۽ ٣٠ آيتون آهن.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

اللَّهُ تَعَالَى جِي نالي سان شروع ڪريان ٿو، جيڪو نهايت مهربان ۽ باجھارو (آهي).

تَبْرَكَ الَّذِي يَبْدِئُ الْمُلْكَ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۝ ١

بابرڪت آهي اهو الله جنهن جي هٿ ڦٽڻ ۾ سموري بادشاهي آهي ۽ اهو هر شيءِ تي قادر آهي .

الَّذِي خَلَقَ الْمَوْتَ وَالْحَيَاةَ لِيَبْلُوَكُمْ أَيُّكُمْ أَحْسَنُ

اهوئي آهي جنهن موت ۽ زندگي کي پيدا ڪيو ان لاءِ ته توهان کي آزمائي ته توهان مان اڌيڪ سٺا

عَمَلًا ۝ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْغَفُورُ ۝ ٢ الَّذِي خَلَقَ سَبْعَ سَمَاوَاتٍ

عمل ڪير ڪري ٿو، ۽ اهوئي غالب بخشيندڙ آهي . اهوئي آهي جنهن ست آسمان

طَبَاقًا مَّا تَرَى فِي خَلْقِ الرَّحْمَنِ مِنْ تَفَوُّتٍ ۖ فَارْجِعِ

طبقا ڪري پيدا ڪيا (اي ڏسندڙ) ڇا تون رحمن جي مخلوق ۾ ڪو تفاوت ڏسين ٿو، پوءِ تون (آسمان ڏانهن)

الْبَصَرَ ۖ هَلْ تَرَى مِنْ فُطُورٍ ۚ ثُمَّ ارْجِعِ الْبَصَرَ كَرَّتَيْنِ

اک کڻي ڏس، ڇا تون اُن ۾ ڪا سٺ ڏس ۾ اچي ٿي؟ اُن کان پوءِ تون ٻئي دفعي اک کڻي ڏس ته تون ڏانهن

يَنْقَلِبُ إِلَيْكَ الْبَصَرُ خَاسِئًا وَهُوَ حَسِيرٌ ۚ وَلَقَدْ نَرَيْنَا

تنهنجي نظر ناڪام ٿي موٽندي ۽ اها عيب ڏس کان خالي هوندي. ۽ بيشڪ تحقيق اسان

السَّمَاءِ الدُّنْيَا بِمَصَابِيحَ وَجَعَلْنَاهَا رُجُومًا لِلشَّيَاطِينِ وَ

هينسڻ آسمان کي تارن سان سينگاريو آهي ۽ اسان انهن کي شيطانن لاءِ باه جو شعلو بنايو ۽

أَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابَ السَّعِيرِ ۚ وَلِلَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ

اسان انهن لاءِ جهنم جو عذاب تيار ڪيو آهي. ۽ جن ماڻهن پنهنجي رب جو انڪار ڪيو (انهن لاءِ)

عَذَابُ جَهَنَّمَ ۖ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ ۚ إِذَا أُلْقُوا فِيهَا سَمِعُوا

جهنم جو عذاب آهي، ۽ اها تمام خراب موت جي جاءِ آهي. جنهن وقت اهي جهنم ۾ اچن يا ويندا ته اهي اُن ۾

لَهَا شَهِيْقًا وَهِيَ تَفُورٌ ۚ تَكَادُ تَمَيِّزُ مِنَ الْغَيْظِ ۖ كُلَّمَا

خراب آواز ٻڌندا ۽ اها (جهنم) ٽهڪندڙ هوندي. گهڻي ڪاوڙجي ڪري اها ڦاٽڻ جي قريب هوندي، جڏهن به اُن

أُلْقِيَ فِيهَا فَوْجٌ سَأَلَهُمْ خَزَنَتُهَا أَلَمْ يَأْتِكُمْ نَذِيرٌ ۚ

۾ ڪوٺو لو اچلايو ويندو ته انهن کان جهنم جو داروغو (ڪاوڙمان) پڇندو ته ڇا توهان وٽ ڪو پيغمبر نه آيو؟

قَالُوا بَلَىٰ قَدْ جَاءَنَا نَذِيرٌ ۚ فَكَذَّبْنَا وَقُلْنَا مَا

اهي چوندا ها! بيشڪ اسان وٽ پيغمبر آيا، پوءِ اسان انهن کي نه مڃيو ۽ اسان چيو ته الله تعاليٰ

نَزَّلَ اللَّهُ مِنْ شَيْءٍ ۖ إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا فِي ضَلَالٍ كَبِيرٍ ۚ

ڪاشي نه نازل ڪئي آهي، نه هئا توهان (جهنمي) مگر وڏي گمراهي ۾.

وَقَالُوا لَوْ كُنَّا نَسْمَعُ أَوْ نَعْقِلُ مَا كُنَّا فِي أَصْحَابِ السَّعِيرِ ١٠

ء اهي چوندا ڪاش اڃي ڪنهن اسين پٽون هايا سمنجهون ها ته اسان (اڄ) جهنمين مان نه هجون ها.

فَاعْتَرَفُوا بِذَنبِهِمْ فَسُحْقًا لِأَصْحَابِ السَّعِيرِ ۝

پوءِ اهي پنهنجا ڪيل گناهه مڃيندا ، پوءِ جهنمي ، الله تعاليٰ جي رحمت کان پوري هوندا .

إِنَّ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُم بِالْغَيْبِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ

بيشڪ جيڪي ماڻهو ان ڏني پنهنجي رڳو کان خوف ڪن ٿا، انهن لاءِ بخشش ۽ وڏو

كَبِيرٌ ۝١٢ وَأَسْرُوقُكُمْ أَوْ أَجْهَرُ ۚ وَإِنَّهُ عَلَىٰ رِزْقَاتٍ

آج آهي. ۽ توهان پنهنجي ڳالهه آهستي چئو يا وڌيڪ سڏ چئو، بيشڪ اهو سينن جو راز

الْصُّدُورِ ۝۱۳۱ أَلَا يَعْلَمُ مَنْ خَلَقَ وَهُوَ اللَّطِيفُ الْخَبِيرُ ۝۱۳۲ هُوَ

جائید در آہی . چاہو (مخلوق جو احوال) نہ تو جائی جہنم پیدا کرو ، اہوئی لطف کے ذریعہ دار آہی : اہوئی

الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ ذَلُولًا فَامْشُوا فِي مَنَاكِبِهَا وَكُلُوا

خالق) اَھِ جَنھن تَوھانِ (زراعتِ اَھل و غریہ) (اعز میں کہ) نہ نہاںہ دوعتہ الٰہی حرسہ تہا و عیسیٰ و سقنا و زوق

مَنْ رَزَقَهُ وَاللَّهُ النُّشُورُ ۝١٥ ءَامَنْتُمْ مِّنْ فِي السَّمَاءِ أَنْ

[illegible]

لَا تَخْشَفُكُمْ ۚ الْاَرْضُ لِلّٰهِ تَسْمُوْنَ ۗ اَمْ اَمْنُكُمْ مَّا فِي

پس از آنکه در میان مردمی که در این شهر بودند

وہاں ی (میں) میری چیدی پوچھا اہا ان وقت دکھی ی . چانوہاں ی غوی اھیوان رب کان جہنم جی محکو

سید اس پر ریس علی محمد صاحب

نَذْرٌ ۖ (۱۴) وَأَقْدُكُمُ الْاَذَى ۚ الْأَنْبُؤُةُ الْاِسْمُ الْاِشْرَاقُ ۚ (۱۵)

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ أَجْرٌ كَثِيرٌ ۝

أَوْ لَمْ يَرْوُوا إِلَى الطَّيْرِ فَوْقَهُمْ صَفَتْ وَيَقْبِضْنَ ۚ مَا يَسْكُرُهُنَّ

چا اهي انهن پکين کي نہ تا دسن جيڪي انهن جي مٿان پرکولي ۽ پر بند ڪري اڌا من ٿا. نہ ٿو سنيالي انهن کي

إِلَّا الرَّحْمَنُ ۚ إِنَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ بَصِيرٌ ۝١٩ آمَنَ هَذَا الَّذِي

مگر رحمان . بيشڪ اهو هر شئي کي ڏسندڙ آهي . يا توهان جو اهو ڪهڙو

هُوَ جُنْدٌ لَّكُمْ يَنْصَرُّكُمْ مِنْ دُونِ الرَّحْمَنِ ۚ إِنَّ

لشڪر آهي جيڪو رحمان کان سواءِ توهان جي مدد ڪري . ناهن

الْكَافِرُونَ إِلَّا فِي غُرُورٍ ۝٢٠ آمَنَ هَذَا الَّذِي يَرْزُقُكُمْ

ڪافر مگر غرور ۾ . يا توهان جو اهو ڪير آهي جيڪو توهان کي رزق ڏي

إِنْ أُمْسَكَ رِزْقَهُ ۚ بَلْ لَّجُّوا فِي عُتُوٍّ وَنُفُورٍ ۝٢١

جيڪڏهن رحمان توهان جو رزق بند ڪري، بلڪ اهي سرڪشيءَ جي ڏانهن ڦير ٿيڻ تي ثابت قدم آهن .

أَفَمَنْ يَمْشِي مُكِبًّا عَلَى وَجْهِهِ أَهْدَىٰ أَمَّنْ يَمْشِي

چاپو ۽ اهو ماڻهو جيڪو منهن ڀر هلي ٿو، اهو وڌيڪ هدايت يافته آهي يا اهو ماڻهو، جيڪو سڌي

سَوِيًّا عَلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ۝٢٢ قُلْ هُوَ الَّذِي أَنْشَأَكُمْ وَ

رستي تي سنئون سڌو هلي ٿو . رسولِ عربي توهان فرمايو الله تعالى اهو آهي جنهن توهان کي پيدا

جَعَلَ لَكُمْ السَّمْعَ وَالْأَبْصَارَ وَالْأَفْئِدَةَ ۚ قَلِيلًا مَّا

ڪيو ۽ جنهن توهان لاءِ ڪن ۽ اکيون ۽ دليون پيدا ڪيون ، ٿورا اهي آهن

تَشْكُرُونَ ۝٢٣ قُلْ هُوَ الَّذِي ذَرَأَكُمْ فِي الْأَرْضِ وَإِلَيْهِ

جيڪي (توهان) شڪر ڪن ٿا. رسولِ عربي توهان فرمايو الله تعالى اهو آهي جنهن توهان کي زمين ۾ پکيڙيو ۽ توهان کي

تُحْشَرُونَ ۝٢٤ وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَذَا الْوَعْدُ إِنْ كُنْتُمْ

ان ڏانهن گڏ ڪيو ويندو ۽ اهي (ڪافر مومن کي) چون ٿا ته هي وعدو (قيامت جي) ڪڏهن پوري ٿيندو، جيڪڏهن توهان

صَادِقِينَ ﴿١٥﴾ قُلْ إِنَّمَا الْعِلْمُ عِنْدَ اللَّهِ وَإِنَّمَا أَنَا

نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿١٦﴾ فَلَمَّا رَأَوْهُ زُلْفَةً سَيِّئَتْ وُجُوهُ الَّذِينَ

صَافٍ دِيحَارٍ يَنْدَرُ أَهْيَانُ . پوءِ جڏهن اُهي اُن عذاب کي پاڻ وٽ ڏسندا تڪافون جامنهن خراب ۽ ڪارا ٿي

كَفَرُوا وَقِيلَ هَذَا الَّذِي كُنْتُمْ بِهِ تَدَّعُونَ ﴿١٧﴾ قُلْ أَرَأَيْتُمْ

وِينْداءُ ۽ انهن کي چيو ويندو ته هي اهو عذاب آهي جيڪو توهان گهرندا هئا . رسولِ عربي توهان فرمايو مون کي اها ڳالهه

إِنْ أَهْلَكْنِي اللَّهُ وَمَنْ مَعِيَ أَوْ رَحِمَنَا فَمَنْ يُجِيرُ الْكَافِرِينَ

بِذَا يَوْمَ تَجِيءُكَ هُنَّ اللَّهُ بِالْفَرَضِ) مون کي ۽ منهنجي ساٿين کي هلاڪ ڪري يا انساني رحم ڪري، پوءِ ڪافرن کي

مَنْ عَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿١٨﴾ قُلْ هُوَ الرَّحْمَنُ أَمَّنَّا بِهِ وَعَلَيْهِ تَوَكَّلْنَا

دردناڪ عذاب کان ڪير بچائيندو . رسولِ عربي توهان فرمايو اهو ئي آهي جنهن تي اسان ايمان آندو ۽ اسان تي توڪل ڪئي،

فَسَتَعْلَمُونَ مَنْ هُوَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿١٩﴾ قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ

پوءِ توهان کي ڄاڻ معلوم ٿيندو ته صاف گمراهي ۾ ڪير آهي . رسولِ عربي توهان فرمايو توهان مون کي بڌايو ته جيڪڏهن

أَصْبَحَ مَاؤُكُمْ غَوْرًا فَمَنْ يَأْتِيكُمْ بِمَاءٍ مَّعِينٍ ﴿٢٠﴾

اهو توهان جو پاڻي نهايت هيٺ ڪري ڇڏي، پوءِ ڪير اچي جيڪو توهان کي چشمي وارو پاڻي آڻي ڏي .

إِنَّا هَآءُ ٥٢ (٦٨) سُورَةُ الْقَلَمِ مَكِّيَّةٌ (٢) (تَوَهَّاهَا ٢)

سُورَةُ قَلَم مڪه مڪرمه ۾ نازل ٿي آهي، انهي ۾ ٢٨ رڪوع ۽ ٥٢ آيتون آهن .

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الله تعاليٰ جي نالي سان شروع ڪريان ٿو، جيڪو نهايت مهربان ۽ باجھارو (آهي) .

ن وَالْقَلَمِ وَمَا يَسْطُرُونَ ﴿١﴾ مَا أَنْتَ بِنِعْمَةِ رَبِّكَ بِمَجْنُونٍ ﴿٢﴾

ن، قسم آهي قلم جو ۽ جيڪو اهو لکت ڪري ٿو . رسولِ عربي توهان پنهنجي رب جي نعمت سان عقلمند آهيو .

وَإِنَّ لَكَ لَأَجْرًا غَيْرَ مَبْنُونٍ ۖ وَإِنَّكَ لَعَلَىٰ خُلُقٍ عَظِيمٍ ۖ

۱۰ بیشک توهان لاءِ بي انتها اجر عظيم آهي . ۱۱ ۱۲ ۱۳ ۱۴ ۱۵ ۱۶ ۱۷ ۱۸ ۱۹ ۲۰ ۲۱ ۲۲ ۲۳ ۲۴ ۲۵ ۲۶ ۲۷ ۲۸ ۲۹ ۳۰ ۳۱ ۳۲ ۳۳ ۳۴ ۳۵ ۳۶ ۳۷ ۳۸ ۳۹ ۴۰ ۴۱ ۴۲ ۴۳ ۴۴ ۴۵ ۴۶ ۴۷ ۴۸ ۴۹ ۵۰ ۵۱ ۵۲ ۵۳ ۵۴ ۵۵ ۵۶ ۵۷ ۵۸ ۵۹ ۶۰ ۶۱ ۶۲ ۶۳ ۶۴ ۶۵ ۶۶ ۶۷ ۶۸ ۶۹ ۷۰ ۷۱ ۷۲ ۷۳ ۷۴ ۷۵ ۷۶ ۷۷ ۷۸ ۷۹ ۸۰ ۸۱ ۸۲ ۸۳ ۸۴ ۸۵ ۸۶ ۸۷ ۸۸ ۸۹ ۹۰ ۹۱ ۹۲ ۹۳ ۹۴ ۹۵ ۹۶ ۹۷ ۹۸ ۹۹ ۱۰۰ ۱۰۱ ۱۰۲ ۱۰۳ ۱۰۴ ۱۰۵ ۱۰۶ ۱۰۷ ۱۰۸ ۱۰۹ ۱۱۰ ۱۱۱ ۱۱۲ ۱۱۳ ۱۱۴ ۱۱۵ ۱۱۶ ۱۱۷ ۱۱۸ ۱۱۹ ۱۲۰ ۱۲۱ ۱۲۲ ۱۲۳ ۱۲۴ ۱۲۵ ۱۲۶ ۱۲۷ ۱۲۸ ۱۲۹ ۱۳۰ ۱۳۱ ۱۳۲ ۱۳۳ ۱۳۴ ۱۳۵ ۱۳۶ ۱۳۷ ۱۳۸ ۱۳۹ ۱۴۰ ۱۴۱ ۱۴۲ ۱۴۳ ۱۴۴ ۱۴۵ ۱۴۶ ۱۴۷ ۱۴۸ ۱۴۹ ۱۵۰ ۱۵۱ ۱۵۲ ۱۵۳ ۱۵۴ ۱۵۵ ۱۵۶ ۱۵۷ ۱۵۸ ۱۵۹ ۱۶۰ ۱۶۱ ۱۶۲ ۱۶۳ ۱۶۴ ۱۶۵ ۱۶۶ ۱۶۷ ۱۶۸ ۱۶۹ ۱۷۰ ۱۷۱ ۱۷۲ ۱۷۳ ۱۷۴ ۱۷۵ ۱۷۶ ۱۷۷ ۱۷۸ ۱۷۹ ۱۸۰ ۱۸۱ ۱۸۲ ۱۸۳ ۱۸۴ ۱۸۵ ۱۸۶ ۱۸۷ ۱۸۸ ۱۸۹ ۱۹۰ ۱۹۱ ۱۹۲ ۱۹۳ ۱۹۴ ۱۹۵ ۱۹۶ ۱۹۷ ۱۹۸ ۱۹۹ ۲۰۰ ۲۰۱ ۲۰۲ ۲۰۳ ۲۰۴ ۲۰۵ ۲۰۶ ۲۰۷ ۲۰۸ ۲۰۹ ۲۱۰ ۲۱۱ ۲۱۲ ۲۱۳ ۲۱۴ ۲۱۵ ۲۱۶ ۲۱۷ ۲۱۸ ۲۱۹ ۲۲۰ ۲۲۱ ۲۲۲ ۲۲۳ ۲۲۴ ۲۲۵ ۲۲۶ ۲۲۷ ۲۲۸ ۲۲۹ ۲۳۰ ۲۳۱ ۲۳۲ ۲۳۳ ۲۳۴ ۲۳۵ ۲۳۶ ۲۳۷ ۲۳۸ ۲۳۹ ۲۴۰ ۲۴۱ ۲۴۲ ۲۴۳ ۲۴۴ ۲۴۵ ۲۴۶ ۲۴۷ ۲۴۸ ۲۴۹ ۲۵۰ ۲۵۱ ۲۵۲ ۲۵۳ ۲۵۴ ۲۵۵ ۲۵۶ ۲۵۷ ۲۵۸ ۲۵۹ ۲۶۰ ۲۶۱ ۲۶۲ ۲۶۳ ۲۶۴ ۲۶۵ ۲۶۶ ۲۶۷ ۲۶۸ ۲۶۹ ۲۷۰ ۲۷۱ ۲۷۲ ۲۷۳ ۲۷۴ ۲۷۵ ۲۷۶ ۲۷۷ ۲۷۸ ۲۷۹ ۲۸۰ ۲۸۱ ۲۸۲ ۲۸۳ ۲۸۴ ۲۸۵ ۲۸۶ ۲۸۷ ۲۸۸ ۲۸۹ ۲۹۰ ۲۹۱ ۲۹۲ ۲۹۳ ۲۹۴ ۲۹۵ ۲۹۶ ۲۹۷ ۲۹۸ ۲۹۹ ۳۰۰ ۳۰۱ ۳۰۲ ۳۰۳ ۳۰۴ ۳۰۵ ۳۰۶ ۳۰۷ ۳۰۸ ۳۰۹ ۳۱۰ ۳۱۱ ۳۱۲ ۳۱۳ ۳۱۴ ۳۱۵ ۳۱۶ ۳۱۷ ۳۱۸ ۳۱۹ ۳۲۰ ۳۲۱ ۳۲۲ ۳۲۳ ۳۲۴ ۳۲۵ ۳۲۶ ۳۲۷ ۳۲۸ ۳۲۹ ۳۳۰ ۳۳۱ ۳۳۲ ۳۳۳ ۳۳۴ ۳۳۵ ۳۳۶ ۳۳۷ ۳۳۸ ۳۳۹ ۳۴۰ ۳۴۱ ۳۴۲ ۳۴۳ ۳۴۴ ۳۴۵ ۳۴۶ ۳۴۷ ۳۴۸ ۳۴۹ ۳۵۰ ۳۵۱ ۳۵۲ ۳۵۳ ۳۵۴ ۳۵۵ ۳۵۶ ۳۵۷ ۳۵۸ ۳۵۹ ۳۶۰ ۳۶۱ ۳۶۲ ۳۶۳ ۳۶۴ ۳۶۵ ۳۶۶ ۳۶۷ ۳۶۸ ۳۶۹ ۳۷۰ ۳۷۱ ۳۷۲ ۳۷۳ ۳۷۴ ۳۷۵ ۳۷۶ ۳۷۷ ۳۷۸ ۳۷۹ ۳۸۰ ۳۸۱ ۳۸۲ ۳۸۳ ۳۸۴ ۳۸۵ ۳۸۶ ۳۸۷ ۳۸۸ ۳۸۹ ۳۹۰ ۳۹۱ ۳۹۲ ۳۹۳ ۳۹۴ ۳۹۵ ۳۹۶ ۳۹۷ ۳۹۸ ۳۹۹ ۴۰۰ ۴۰۱ ۴۰۲ ۴۰۳ ۴۰۴ ۴۰۵ ۴۰۶ ۴۰۷ ۴۰۸ ۴۰۹ ۴۱۰ ۴۱۱ ۴۱۲ ۴۱۳ ۴۱۴ ۴۱۵ ۴۱۶ ۴۱۷ ۴۱۸ ۴۱۹ ۴۲۰ ۴۲۱ ۴۲۲ ۴۲۳ ۴۲۴ ۴۲۵ ۴۲۶ ۴۲۷ ۴۲۸ ۴۲۹ ۴۳۰ ۴۳۱ ۴۳۲ ۴۳۳ ۴۳۴ ۴۳۵ ۴۳۶ ۴۳۷ ۴۳۸ ۴۳۹ ۴۴۰ ۴۴۱ ۴۴۲ ۴۴۳ ۴۴۴ ۴۴۵ ۴۴۶ ۴۴۷ ۴۴۸ ۴۴۹ ۴۵۰ ۴۵۱ ۴۵۲ ۴۵۳ ۴۵۴ ۴۵۵ ۴۵۶ ۴۵۷ ۴۵۸ ۴۵۹ ۴۶۰ ۴۶۱ ۴۶۲ ۴۶۳ ۴۶۴ ۴۶۵ ۴۶۶ ۴۶۷ ۴۶۸ ۴۶۹ ۴۷۰ ۴۷۱ ۴۷۲ ۴۷۳ ۴۷۴ ۴۷۵ ۴۷۶ ۴۷۷ ۴۷۸ ۴۷۹ ۴۸۰ ۴۸۱ ۴۸۲ ۴۸۳ ۴۸۴ ۴۸۵ ۴۸۶ ۴۸۷ ۴۸۸ ۴۸۹ ۴۹۰ ۴۹۱ ۴۹۲ ۴۹۳ ۴۹۴ ۴۹۵ ۴۹۶ ۴۹۷ ۴۹۸ ۴۹۹ ۵۰۰ ۵۰۱ ۵۰۲ ۵۰۳ ۵۰۴ ۵۰۵ ۵۰۶ ۵۰۷ ۵۰۸ ۵۰۹ ۵۱۰ ۵۱۱ ۵۱۲ ۵۱۳ ۵۱۴ ۵۱۵ ۵۱۶ ۵۱۷ ۵۱۸ ۵۱۹ ۵۲۰ ۵۲۱ ۵۲۲ ۵۲۳ ۵۲۴ ۵۲۵ ۵۲۶ ۵۲۷ ۵۲۸ ۵۲۹ ۵۳۰ ۵۳۱ ۵۳۲ ۵۳۳ ۵۳۴ ۵۳۵ ۵۳۶ ۵۳۷ ۵۳۸ ۵۳۹ ۵۴۰ ۵۴۱ ۵۴۲ ۵۴۳ ۵۴۴ ۵۴۵ ۵۴۶ ۵۴۷ ۵۴۸ ۵۴۹ ۵۵۰ ۵۵۱ ۵۵۲ ۵۵۳ ۵۵۴ ۵۵۵ ۵۵۶ ۵۵۷ ۵۵۸ ۵۵۹ ۵۶۰ ۵۶۱ ۵۶۲ ۵۶۳ ۵۶۴ ۵۶۵ ۵۶۶ ۵۶۷ ۵۶۸ ۵۶۹ ۵۷۰ ۵۷۱ ۵۷۲ ۵۷۳ ۵۷۴ ۵۷۵ ۵۷۶ ۵۷۷ ۵۷۸ ۵۷۹ ۵۸۰ ۵۸۱ ۵۸۲ ۵۸۳ ۵۸۴ ۵۸۵ ۵۸۶ ۵۸۷ ۵۸۸ ۵۸۹ ۵۹۰ ۵۹۱ ۵۹۲ ۵۹۳ ۵۹۴ ۵۹۵ ۵۹۶ ۵۹۷ ۵۹۸ ۵۹۹ ۶۰۰ ۶۰۱ ۶۰۲ ۶۰۳ ۶۰۴ ۶۰۵ ۶۰۶ ۶۰۷ ۶۰۸ ۶۰۹ ۶۱۰ ۶۱۱ ۶۱۲ ۶۱۳ ۶۱۴ ۶۱۵ ۶۱۶ ۶۱۷ ۶۱۸ ۶۱۹ ۶۲۰ ۶۲۱ ۶۲۲ ۶۲۳ ۶۲۴ ۶۲۵ ۶۲۶ ۶۲۷ ۶۲۸ ۶۲۹ ۶۳۰ ۶۳۱ ۶۳۲ ۶۳۳ ۶۳۴ ۶۳۵ ۶۳۶ ۶۳۷ ۶۳۸ ۶۳۹ ۶۴۰ ۶۴۱ ۶۴۲ ۶۴۳ ۶۴۴ ۶۴۵ ۶۴۶ ۶۴۷ ۶۴۸ ۶۴۹ ۶۵۰ ۶۵۱ ۶۵۲ ۶۵۳ ۶۵۴ ۶۵۵ ۶۵۶ ۶۵۷ ۶۵۸ ۶۵۹ ۶۶۰ ۶۶۱ ۶۶۲ ۶۶۳ ۶۶۴ ۶۶۵ ۶۶۶ ۶۶۷ ۶۶۸ ۶۶۹ ۶۷۰ ۶۷۱ ۶۷۲ ۶۷۳ ۶۷۴ ۶۷۵ ۶۷۶ ۶۷۷ ۶۷۸ ۶۷۹ ۶۸۰ ۶۸۱ ۶۸۲ ۶۸۳ ۶۸۴ ۶۸۵ ۶۸۶ ۶۸۷ ۶۸۸ ۶۸۹ ۶۹۰ ۶۹۱ ۶۹۲ ۶۹۳ ۶۹۴ ۶۹۵ ۶۹۶ ۶۹۷ ۶۹۸ ۶۹۹ ۷۰۰ ۷۰۱ ۷۰۲ ۷۰۳ ۷۰۴ ۷۰۵ ۷۰۶ ۷۰۷ ۷۰۸ ۷۰۹ ۷۱۰ ۷۱۱ ۷۱۲ ۷۱۳ ۷۱۴ ۷۱۵ ۷۱۶ ۷۱۷ ۷۱۸ ۷۱۹ ۷۲۰ ۷۲۱ ۷۲۲ ۷۲۳ ۷۲۴ ۷۲۵ ۷۲۶ ۷۲۷ ۷۲۸ ۷۲۹ ۷۳۰ ۷۳۱ ۷۳۲ ۷۳۳ ۷۳۴ ۷۳۵ ۷۳۶ ۷۳۷ ۷۳۸ ۷۳۹ ۷۴۰ ۷۴۱ ۷۴۲ ۷۴۳ ۷۴۴ ۷۴۵ ۷۴۶ ۷۴۷ ۷۴۸ ۷۴۹ ۷۵۰ ۷۵۱ ۷۵۲ ۷۵۳ ۷۵۴ ۷۵۵ ۷۵۶ ۷۵۷ ۷۵۸ ۷۵۹ ۷۶۰ ۷۶۱ ۷۶۲ ۷۶۳ ۷۶۴ ۷۶۵ ۷۶۶ ۷۶۷ ۷۶۸ ۷۶۹ ۷۷۰ ۷۷۱ ۷۷۲ ۷۷۳ ۷۷۴ ۷۷۵ ۷۷۶ ۷۷۷ ۷۷۸ ۷۷۹ ۷۸۰ ۷۸۱ ۷۸۲ ۷۸۳ ۷۸۴ ۷۸۵ ۷۸۶ ۷۸۷ ۷۸۸ ۷۸۹ ۷۹۰ ۷۹۱ ۷۹۲ ۷۹۳ ۷۹۴ ۷۹۵ ۷۹۶ ۷۹۷ ۷۹۸ ۷۹۹ ۸۰۰ ۸۰۱ ۸۰۲ ۸۰۳ ۸۰۴ ۸۰۵ ۸۰۶ ۸۰۷ ۸۰۸ ۸۰۹ ۸۱۰ ۸۱۱ ۸۱۲ ۸۱۳ ۸۱۴ ۸۱۵ ۸۱۶ ۸۱۷ ۸۱۸ ۸۱۹ ۸۲۰ ۸۲۱ ۸۲۲ ۸۲۳ ۸۲۴ ۸۲۵ ۸۲۶ ۸۲۷ ۸۲۸ ۸۲۹ ۸۳۰ ۸۳۱ ۸۳۲ ۸۳۳ ۸۳۴ ۸۳۵ ۸۳۶ ۸۳۷ ۸۳۸ ۸۳۹ ۸۴۰ ۸۴۱ ۸۴۲ ۸۴۳ ۸۴۴ ۸۴۵ ۸۴۶ ۸۴۷ ۸۴۸ ۸۴۹ ۸۵۰ ۸۵۱ ۸۵۲ ۸۵۳ ۸۵۴ ۸۵۵ ۸۵۶ ۸۵۷ ۸۵۸ ۸۵۹ ۸۶۰ ۸۶۱ ۸۶۲ ۸۶۳ ۸۶۴ ۸۶۵ ۸۶۶ ۸۶۷ ۸۶۸ ۸۶۹ ۸۷۰ ۸۷۱ ۸۷۲ ۸۷۳ ۸۷۴ ۸۷۵ ۸۷۶ ۸۷۷ ۸۷۸ ۸۷۹ ۸۸۰ ۸۸۱ ۸۸۲ ۸۸۳ ۸۸۴ ۸۸۵ ۸۸۶ ۸۸۷ ۸۸۸ ۸۸۹ ۸۹۰ ۸۹۱ ۸۹۲ ۸۹۳ ۸۹۴ ۸۹۵ ۸۹۶ ۸۹۷ ۸۹۸ ۸۹۹ ۹۰۰ ۹۰۱ ۹۰۲ ۹۰۳ ۹۰۴ ۹۰۵ ۹۰۶ ۹۰۷ ۹۰۸ ۹۰۹ ۹۱۰ ۹۱۱ ۹۱۲ ۹۱۳ ۹۱۴ ۹۱۵ ۹۱۶ ۹۱۷ ۹۱۸ ۹۱۹ ۹۲۰ ۹۲۱ ۹۲۲ ۹۲۳ ۹۲۴ ۹۲۵ ۹۲۶ ۹۲۷ ۹۲۸ ۹۲۹ ۹۳۰ ۹۳۱ ۹۳۲ ۹۳۳ ۹۳۴ ۹۳۵ ۹۳۶ ۹۳۷ ۹۳۸ ۹۳۹ ۹۴۰ ۹۴۱ ۹۴۲ ۹۴۳ ۹۴۴ ۹۴۵ ۹۴۶ ۹۴۷ ۹۴۸ ۹۴۹ ۹۵۰ ۹۵۱ ۹۵۲ ۹۵۳ ۹۵۴ ۹۵۵ ۹۵۶ ۹۵۷ ۹۵۸ ۹۵۹ ۹۶۰ ۹۶۱ ۹۶۲ ۹۶۳ ۹۶۴ ۹۶۵ ۹۶۶ ۹۶۷ ۹۶۸ ۹۶۹ ۹۷۰ ۹۷۱ ۹۷۲ ۹۷۳ ۹۷۴ ۹۷۵ ۹۷۶ ۹۷۷ ۹۷۸ ۹۷۹ ۹۸۰ ۹۸۱ ۹۸۲ ۹۸۳ ۹۸۴ ۹۸۵ ۹۸۶ ۹۸۷ ۹۸۸ ۹۸۹ ۹۹۰ ۹۹۱ ۹۹۲ ۹۹۳ ۹۹۴ ۹۹۵ ۹۹۶ ۹۹۷ ۹۹۸ ۹۹۹ ۱۰۰۰

فَسَتُبْصِرُ وَيُبْصِرُونَ ۖ بِأَبْصَارِكُمُ الْمَفْتُونُونَ ۖ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ

پوءِ عن قريب توهان ڏسندا ۽ اهي به ڏسندا ته توهان مان ڪير بي عقل آهي . ۱۱ ۱۲ ۱۳ ۱۴ ۱۵ ۱۶ ۱۷ ۱۸ ۱۹ ۲۰ ۲۱ ۲۲ ۲۳ ۲۴ ۲۵ ۲۶ ۲۷ ۲۸ ۲۹ ۳۰ ۳۱ ۳۲ ۳۳ ۳۴ ۳۵ ۳۶ ۳۷ ۳۸ ۳۹ ۴۰ ۴۱ ۴۲ ۴۳ ۴۴ ۴۵ ۴۶ ۴۷ ۴۸ ۴۹ ۵۰ ۵۱ ۵۲ ۵۳ ۵۴ ۵۵ ۵۶ ۵۷ ۵۸ ۵۹ ۶۰ ۶۱ ۶۲ ۶۳ ۶۴ ۶۵ ۶۶ ۶۷ ۶۸ ۶۹ ۷۰ ۷۱ ۷۲ ۷۳ ۷۴ ۷۵ ۷۶ ۷۷ ۷۸ ۷۹ ۸۰ ۸۱ ۸۲ ۸۳ ۸۴ ۸۵ ۸۶ ۸۷ ۸۸ ۸۹ ۹۰ ۹۱ ۹۲ ۹۳ ۹۴ ۹۵ ۹۶ ۹۷ ۹۸ ۹۹ ۱۰۰

أَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ عَنْ سَبِيلِهِ ۖ وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ ۖ

وڌيڪ ڄاڻندڙ آهي ان کي جيڪو ان جي واٽ کان گمراه ٿيو ۽ اهو وڌيڪ ڄاڻندڙ آهي هدايت وارن کي . ۱۱ ۱۲ ۱۳ ۱۴ ۱۵ ۱۶ ۱۷ ۱۸ ۱۹ ۲۰ ۲۱ ۲۲ ۲۳ ۲۴ ۲۵ ۲۶ ۲۷ ۲۸ ۲۹ ۳۰ ۳۱ ۳۲ ۳۳ ۳۴ ۳۵ ۳۶ ۳۷ ۳۸ ۳۹ ۴۰ ۴۱ ۴۲ ۴۳ ۴۴ ۴۵ ۴۶ ۴۷ ۴۸ ۴۹ ۵۰ ۵۱ ۵۲ ۵۳ ۵۴ ۵۵ ۵۶ ۵۷ ۵۸ ۵۹ ۶۰ ۶۱ ۶۲ ۶۳ ۶۴ ۶۵ ۶۶ ۶۷ ۶۸ ۶۹ ۷۰ ۷۱ ۷۲ ۷۳ ۷۴ ۷۵ ۷۶ ۷۷ ۷۸ ۷۹ ۸۰ ۸۱ ۸۲ ۸۳ ۸۴ ۸۵ ۸۶ ۸۷ ۸۸ ۸۹ ۹۰ ۹۱ ۹۲ ۹۳ ۹۴ ۹۵ ۹۶ ۹۷ ۹۸ ۹۹ ۱۰۰

فَلَا تُطِعِ الْمُكَذِّبِينَ ۖ وَذُؤِ الْوُتْدَ هُنَّ فَيُدْهِنُونَ ۖ وَلَا

پوءِ توهان ڪوڙن ماڻهن جي نه ٻڌو . اهي نرمي ڪرڻ جي تمنا ڪن ٿا پوءِ اهي به نرمي ڪن . ۱۱ ۱۲ ۱۳ ۱۴ ۱۵ ۱۶ ۱۷ ۱۸ ۱۹ ۲۰ ۲۱ ۲۲ ۲۳ ۲۴ ۲۵ ۲۶ ۲۷ ۲۸ ۲۹ ۳۰ ۳۱ ۳۲ ۳۳ ۳۴ ۳۵ ۳۶ ۳۷ ۳۸ ۳۹ ۴۰ ۴۱ ۴۲ ۴۳ ۴۴ ۴۵ ۴۶ ۴۷ ۴۸ ۴۹ ۵۰ ۵۱ ۵۲ ۵۳ ۵۴ ۵۵ ۵۶ ۵۷ ۵۸ ۵۹ ۶۰ ۶۱ ۶۲ ۶۳ ۶۴ ۶۵ ۶۶ ۶۷ ۶۸ ۶۹ ۷۰ ۷۱ ۷۲ ۷۳ ۷۴ ۷۵ ۷۶ ۷۷ ۷۸ ۷۹ ۸۰ ۸۱ ۸۲ ۸۳ ۸۴ ۸۵ ۸۶ ۸۷ ۸۸ ۸۹ ۹۰ ۹۱ ۹۲ ۹۳ ۹۴ ۹۵ ۹۶ ۹۷ ۹۸ ۹۹ ۱۰۰

تُطِعْ كُلَّ حَلَّافٍ مَّهْيُتٍ ۖ هَمَّازٍ مَّشَاءٍ بَنِيٍّ ۖ مَّتَّاعٍ

ٻڌو هر اهو ڄاڻندڙ جي جيڪو گھڻا قسم ڪندڙ خوار آهي . گھڻا طعنا ڏيندڙ (فساد لاءِ) هڪڙن جو ڪالهيون ٻي کي ٻڌائيندڙ (شاهو) ۱۱ ۱۲ ۱۳ ۱۴ ۱۵ ۱۶ ۱۷ ۱۸ ۱۹ ۲۰ ۲۱ ۲۲ ۲۳ ۲۴ ۲۵ ۲۶ ۲۷ ۲۸ ۲۹ ۳۰ ۳۱ ۳۲ ۳۳ ۳۴ ۳۵ ۳۶ ۳۷ ۳۸ ۳۹ ۴۰ ۴۱ ۴۲ ۴۳ ۴۴ ۴۵ ۴۶ ۴۷ ۴۸ ۴۹ ۵۰ ۵۱ ۵۲ ۵۳ ۵۴ ۵۵ ۵۶ ۵۷ ۵۸ ۵۹ ۶۰ ۶۱ ۶۲ ۶۳ ۶۴ ۶۵ ۶۶ ۶۷ ۶۸ ۶۹ ۷۰ ۷۱ ۷۲ ۷۳ ۷۴ ۷۵ ۷۶ ۷۷ ۷۸ ۷۹ ۸۰ ۸۱ ۸۲ ۸۳ ۸۴ ۸۵ ۸۶ ۸۷ ۸۸ ۸۹ ۹۰ ۹۱ ۹۲ ۹۳ ۹۴ ۹۵ ۹۶ ۹۷ ۹۸ ۹۹ ۱۰۰

لِلْخَيْرِ مُعْتَدٍ أَثِيمٌ ۖ عُتْلٍ بَعْدَ ذَلِكَ زَنِيمٌ ۖ أَنْ كَانَ

سختي سان منع ڪندڙ (حذر ڪان) وڌندڙ، گھڻا رٻڙا اخلاق، ان کان پوءِ ولد الزنا (بني پنهني جي جو پٽ ناهي) جيستويڪ ۱۱ ۱۲ ۱۳ ۱۴ ۱۵ ۱۶ ۱۷ ۱۸ ۱۹ ۲۰ ۲۱ ۲۲ ۲۳ ۲۴ ۲۵ ۲۶ ۲۷ ۲۸ ۲۹ ۳۰ ۳۱ ۳۲ ۳۳ ۳۴ ۳۵ ۳۶ ۳۷ ۳۸ ۳۹ ۴۰ ۴۱ ۴۲ ۴۳ ۴۴ ۴۵ ۴۶ ۴۷ ۴۸ ۴۹ ۵۰ ۵۱ ۵۲ ۵۳ ۵۴ ۵۵ ۵۶ ۵۷ ۵۸ ۵۹ ۶۰ ۶۱ ۶۲ ۶۳ ۶۴ ۶۵ ۶۶ ۶۷ ۶۸ ۶۹ ۷۰ ۷۱ ۷۲ ۷۳ ۷۴ ۷۵ ۷۶ ۷۷ ۷۸ ۷۹ ۸۰ ۸۱ ۸۲ ۸۳ ۸۴ ۸۵ ۸۶ ۸۷ ۸۸ ۸۹ ۹۰ ۹۱ ۹۲ ۹۳ ۹۴ ۹۵ ۹۶ ۹۷ ۹۸ ۹۹ ۱۰۰

ذَامَالٍ وَبَنِينَ ۖ إِذْ اتَّكَلَىٰ عَلَيْهِ اِيتْنَا قَالَ أَصَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ ۖ

مال ۽ پٽن وارو آهي . جڏهن ان تي اسانجي آيتون پڙهيون وڃن ٿيون چوي ٿو (ته اهي) اڳين ماڻهن جو آڳاٽو آهن ۱۱ ۱۲ ۱۳ ۱۴ ۱۵ ۱۶ ۱۷ ۱۸ ۱۹ ۲۰ ۲۱ ۲۲ ۲۳ ۲۴ ۲۵ ۲۶ ۲۷ ۲۸ ۲۹ ۳۰ ۳۱ ۳۲ ۳۳ ۳۴ ۳۵ ۳۶ ۳۷ ۳۸ ۳۹ ۴۰ ۴۱ ۴۲ ۴۳ ۴۴ ۴۵ ۴۶ ۴۷ ۴۸ ۴۹ ۵۰ ۵۱ ۵۲ ۵۳ ۵۴ ۵۵ ۵۶ ۵۷ ۵۸ ۵۹ ۶۰ ۶۱ ۶۲ ۶۳ ۶۴ ۶۵ ۶۶ ۶۷ ۶۸ ۶۹ ۷۰ ۷۱ ۷۲ ۷۳ ۷۴ ۷۵ ۷۶ ۷۷ ۷۸ ۷۹ ۸۰ ۸۱ ۸۲ ۸۳ ۸۴ ۸۵ ۸۶ ۸۷ ۸۸ ۸۹ ۹۰ ۹۱ ۹۲ ۹۳ ۹۴ ۹۵ ۹۶ ۹۷ ۹۸ ۹۹ ۱۰۰

سَنَسِيْمُهُ عَلَى الْخُرْطُومِ ۖ إِنَّا بَلَوْنَاهُمْ كَمَا بَلَوْنَا أَصْحَابَ الْجَنَّةِ ۖ

جلدي اسين سندس سونڊ (نڪ) تي داغ ڏينداسين . ۱۱ ۱۲ ۱۳ ۱۴ ۱۵ ۱۶ ۱۷ ۱۸ ۱۹ ۲۰ ۲۱ ۲۲ ۲۳ ۲۴ ۲۵ ۲۶ ۲۷ ۲۸ ۲۹ ۳۰ ۳۱ ۳۲ ۳۳ ۳۴ ۳۵ ۳۶ ۳۷ ۳۸ ۳۹ ۴۰ ۴۱ ۴۲ ۴۳ ۴۴ ۴۵ ۴۶ ۴۷ ۴۸ ۴۹ ۵۰ ۵۱ ۵۲ ۵۳ ۵۴ ۵۵ ۵۶ ۵۷ ۵۸ ۵۹ ۶۰ ۶۱ ۶۲ ۶۳ ۶۴ ۶۵ ۶۶ ۶۷ ۶۸ ۶۹ ۷۰ ۷۱ ۷۲ ۷۳ ۷۴ ۷۵ ۷۶ ۷۷ ۷۸ ۷۹ ۸۰ ۸۱ ۸۲ ۸۳ ۸۴ ۸۵ ۸۶ ۸۷ ۸۸ ۸۹ ۹۰ ۹۱ ۹۲ ۹۳ ۹۴ ۹۵ ۹۶ ۹۷ ۹۸ ۹۹ ۱۰۰

إِذْ أَقْسَمُوا لِيَصْرُمْنَهَا مَصْبِحِينَ ۖ وَلَا يَسْتَشْنُونَ ۖ فَطَافَ

جنهن وقت انهن قسم ڪيو ته صبح جو سوڀري اهي ميوو پيئندا . ۱۱ ۱۲ ۱۳ ۱۴ ۱۵ ۱۶ ۱۷ ۱۸ ۱۹ ۲۰ ۲۱ ۲۲ ۲۳ ۲۴ ۲۵ ۲۶ ۲۷ ۲۸ ۲۹ ۳۰ ۳۱ ۳۲ ۳۳ ۳۴ ۳۵ ۳۶ ۳۷ ۳۸ ۳۹ ۴۰ ۴۱ ۴۲ ۴۳ ۴۴ ۴۵ ۴۶ ۴۷ ۴۸ ۴۹ ۵۰ ۵۱ ۵۲ ۵۳ ۵۴ ۵۵ ۵۶ ۵۷ ۵۸ ۵۹ ۶۰ ۶۱ ۶۲ ۶۳ ۶۴ ۶۵ ۶۶ ۶۷ ۶۸ ۶۹ ۷۰ ۷۱ ۷۲ ۷۳ ۷۴ ۷۵ ۷۶ ۷۷ ۷۸ ۷۹ ۸۰ ۸۱ ۸۲ ۸۳ ۸۴ ۸۵ ۸۶ ۸۷ ۸۸ ۸۹ ۹۰ ۹۱ ۹۲ ۹۳ ۹۴ ۹۵ ۹۶ ۹۷ ۹۸ ۹۹ ۱۰۰

جَنَّهُنَّ وَقَتَ انْهَنَ قَسْمَ ڪُنُو تَه صَبَحُ جُو سَوِي رِي اهي ميوو پيئندا . ۱۱ ۱۲ ۱۳ ۱۴ ۱۵ ۱۶ ۱۷ ۱۸ ۱۹ ۲۰ ۲۱ ۲۲ ۲۳ ۲۴ ۲۵ ۲۶ ۲۷ ۲۸ ۲۹ ۳۰ ۳۱ ۳۲ ۳۳ ۳۴ ۳۵ ۳۶ ۳۷ ۳۸ ۳۹ ۴۰ ۴۱ ۴۲ ۴۳ ۴۴ ۴۵ ۴۶ ۴۷ ۴۸ ۴۹ ۵۰ ۵۱ ۵۲ ۵۳ ۵۴ ۵۵ ۵۶ ۵۷ ۵۸ ۵۹ ۶۰ ۶۱ ۶۲ ۶۳ ۶۴ ۶۵ ۶۶ ۶۷ ۶۸ ۶۹ ۷۰ ۷۱ ۷۲ ۷۳ ۷۴ ۷۵ ۷۶ ۷۷ ۷۸ ۷۹ ۸۰

كَالصَّرِيمِ ۲۰ فَتَنَادُوا مُصْبِحِينَ ۲۱ أَنْ اغْدُوا عَلَيَّ حَرْثَكُمْ

مثلاً لاري کيل پوک جي . پوء صبح جي وقت انهن هڪ ٻئي کي سڏي چيو ته توهان صبح جي وقت پنهنجي پوک تي هلو

إِنْ كُنْتُمْ صَرِمِينَ ۲۲ فَأَنْطَلِقُوا وَهُمْ يَتَخَفَتُونَ ۲۳ أَنْ لَا

جيڪڏهن توهان کي ميوو پئسو آهي . پوء اهي روانا ٿيا . اهي پاڻ ۾ آهستي ڳالهائڻ لڳا . ته ته

يَدْخُلْنَهَا الْيَوْمَ عَلَيْكُمْ مُسْكِينٌ ۲۴ وَغَدُوا عَلَيَّ حَرْدٍ

داخل ٿئي اڃ توهان جي باغ تي ڪو مسڪين . ۽ صبح جي وقت پنهنجي ارادي تي

قَدَرِينَ ۲۵ فَلَمَّا رَأَوْهَا قَالُوا إِنَّا لَضَالُّونَ ۲۶ بَلْ نَحْنُ

قادري رونا ٿيا . پوء جڏهن انهن (سڙيل) باغ ڏٺو ته چون لڳا ته بيشڪ اسين يقيناً رستو ڇڏي آهيون . بلڪ اسين

مَحْرُومُونَ ۲۷ قَالَ أَوْسَطُهُمْ أَلَمْ أَقُلْ لَكُمْ لَوْلَا تُسَبِّحُونَ ۲۸

محروم آهيون . انهن مان چڱي ماڻهو چيو ۽ چا مون توهان کي نجي هو ته توهان الله جي پاڪائي (خير) چوڻا ڪيو

قَالُوا سُبْحَانَ رَبِّنَا إِنَّا كُنَّا ظَالِمِينَ ۲۹ فَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَى

انهن جيواسان جو رب پاڪ آهي . بيشڪ اسان ظالم هئاسين . پوء اهي هڪ ٻئي کي سامهون ٿي

بَعْضٍ يَتَلَوْمُونَ ۳۰ قَالُوا يَوَيْلَنَا إِنَّا كُنَّا ظَالِمِينَ ۳۱ عَسَى

هڪ ٻئي تي ملامت ڪرڻ لڳا . انهن چيو هاء افسوس بيشڪ اسين الله جي حمدن کان وڌندڙ هئاسين . عن قريب

رَبُّنَا أَنْ يُبْدِلَنَا خَيْرًا مِنْهَا إِنَّا إِلَى رَبِّنَا رَاغِبُونَ ۳۲ كَذَلِكَ

اسان جو رب اسان کي ان کان بهتر باغ عطا ڪندو بيشڪ اسين پنهنجي سڙڌنهن موندڙ آهيون اهڙي طرح

الْعَذَابُ طُولٌ وَلَعَذَابُ الْآخِرَةِ أَكْبَرُ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ۳۳

عذاب آهي . ۽ پر آخرت جو عذاب تمام وڏو آهي . ڪاش اهي ڄاڻن ها .

إِنَّ لِلْمُتَّقِينَ عِنْدَ رَبِّهِمْ جَنَّتِ النَّعِيمِ ۳۴ أَفَجَعَلُ الْمُسْلِمِينَ

بيشڪ پرهيزگارن لاءِ سندن رب وٽ نعمتن وارا باغ آهن . ڇا پوءِ اسين مسلمانن کي

كَالْجُرْمِینَ ۖ مَا لَكُمْ ۖ وَفَفَه ۖ كَيْفَ تَحْكُمُونَ ۚ (۳۵) أَمْ لَكُمْ كِتَابٌ

مجرمن وانگړندانين. توهان كي چاښيو آهي؟ توهان كهري طرح فيملو كړيوتا. چا توهان وټ كو كتاب آهي

فِيهِ تَذْرُسُونَ ۚ (۳۶) إِنْ لَكُمْ فِيهِ لَمَّا تَخِيرُونَ ۚ (۳۷) أَمْ لَكُمْ

جوان مړ توهان پټ هو ټا. سو بيشك توهان لاء ان پړاهوي آهي چيكو توهان پسند كړيوتا. يا توهان لاء

أَيْمَانٌ عَلَيْنَا بِالْغَةِ إِلَى يَوْمِ الْقِيَمَةِ ۚ إِنْ لَكُمْ لَمَّا

اسان قي قيامت جي دينهن تائين كي پكا قسم كنيل آهن جو بيشك توهان لاء اهو آهي چيكو

تَحْكُمُونَ ۚ (۳۸) سَلَهُمْ أَيُّهُمْ بِذَلِكَ زَعِيمٌ ۚ (۳۹) أَمْ لَهُمْ

توهان فيملو كړيوتا. اي رسول بري توهان انهن كان چيو ته انهن مان كهرو سندن ضامن آهي. يا انهن وټ

شُرَكَاءُ ۚ فَلْيَأْتُوا بِشُرَكَائِهِمْ إِنْ كَانُوا صَادِقِينَ ۚ (۴۰) يَوْمَ

كي شريك آهن، پوء اهي پلي پنهنجي شريكن كي آئين جيڪڏهن اهي سچا آهن. قيامت جي دينهن

يُكْشَفُ عَنْ سَاقٍ وَيُدْعَوْنَ إِلَى السُّجُودِ فَلَا يَسْتَطِيعُونَ ۚ (۴۱)

بيحد مڻختي هوندي پر انهن كي سجدي ڏانهن سڏيو ويندو پوء ڪين سجدي جي توفيق نه ٿيندي

خَاشِعَةً أَبْصَارُهُمْ تَرْهُقُهُمْ ذُلَّةٌ ۖ وَقَدْ كَانُوا يُدْعَوْنَ

سندن اکيون هيٺ هونديون انهن كي خواري ڏڪي ويندي، پر بيشك انهن كي (ڏنيلم) سجدن ڏانهن

إِلَى السُّجُودِ وَهُمْ سَلِيمُونَ ۚ (۴۲) فَذَرْنِي وَمَنْ يُكْذِبْ بِهَذَا

سڏيو ويندو هو؟ اهي (ان وقت) صحيح سلامت بهئا. پوء توهان مون كي ڇڏيو انهن مانهن كي ڇڏيو جيڪي

الْحَدِيثِ سَنَسْتَدْرِجُهُمْ مِنْ حَيْثُ لَا يَعْلَمُونَ ۚ (۴۳) وَأُمْلِي لَهُمْ

قرآن ڪريم كي دنيا جي آئون انهن كي درجي بدرجي (عذاب انهن) وٺي ويندس جو ڪين خبر پوندي. آئون انهن كي مهلت ڏيڻا ٿو

إِنَّ كَيْدِي مَتِينٌ ۚ (۴۴) أَمْ تَسْأَلُهُمْ أَجْرًا فَهُمْ مِنْ مَّغْرَمٍ مُثْقَلُونَ ۚ

بيشك منهنجي رٿ پاڪ آهي. چا توهان انهن مان ڪو اجر طلب ڪريوتا، پوء اهي چئي مڙس بار آهن.

أَمْرٌ عِنْدَهُمُ الْغَيْبُ فَهُمْ يَكْتُتُونَ ﴿۵۸﴾ فَاصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ

چاہن وقت غیب آہی پوء اھی (ان کی) لکن تا۔ پوء توهان پنهنجي رب جي حکم مطابق صبر ڪريو

وَلَا تَكُنْ كَصَاحِبِ الْحُوتِ إِذْ نَادَىٰ وَهُوَ مَكْظُومٌ ﴿۵۹﴾

۽ توهان يونس پيغمبر وانگر نہ هجو، جنهن وقت ان پڪاريو ۽ اهو پریشان حال هو۔

لَوْلَا أَن تَدْرِكُهُ نِعْمَةٌ مِّن رَّبِّهِ لَنُبِذَ بِالْعَرَاءِ وَهُوَ

جيڪڏهن ان کي سندس رب جي طرفان نعمت نہ پهچي ها ته ضرور ان کي ميدان تي اڇلايو وڃي ها ۽ اهو

مَذْمُومٌ ﴿۶۰﴾ فَاجْتَبِهْ رَبُّهُ فَجَعَلَهُ مِنَ الصَّالِحِينَ ﴿۶۱﴾ وَ

مذموم هجي ها۔ پوء کيس سندس رب برگزيده ڪيو پوء ان کي صالحين مان ڪيو۔ ۽

إِنَّ يَكَادُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَيُزْلِقُونَكَ بِأَبْصَارِهِمْ لَمَّا سَمِعُوا

عن قريب كافر توهان کي پنهنجي بد نظرن سان ڪيرائڻ چاهين ٿا، جڏهن اهي

الذِّكْرُ وَيَقُولُونَ إِنَّهُ لَمَجْنُونٌ ﴿۶۲﴾ وَمَا هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ ﴿۶۳﴾

قرآن ڪريم ٻڌن ٿا ۽ چون ٿا ايشڪ اهو عقل کان پري آهي۔ ۽ ناهي اهو مگر سڀني جهانن لاءِ نصيحت۔

﴿۵۲﴾ سُوْرَةُ الْحَاقَّةِ مَكِّيَّةٌ ﴿۵۸﴾ ﴿۵۹﴾ ﴿۶۰﴾ ﴿۶۱﴾ ﴿۶۲﴾ ﴿۶۳﴾

سورة حاقه مڪه مڪرمه ۾ نازل ٿي آهي انهي ۾ ۵۲ آيتون ۽ ۲ رڪوع آهن۔

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الله تعالیٰ جي نالي سان شروع ڪريان ٿو، جيڪو نهايت مهربان ۽ باجهارو (آهي)۔

الْحَاقَّةُ ۱ مَا الْحَاقَّةُ ۲ وَمَا أَدْرَاكَ مَا الْحَاقَّةُ ۳ كَذَّبَتْ

يقيناً ٿيندڙ۔ ڪهڙي يقيني ٿيندڙ؟ ۽ توهان ڪيئن ڄاڻايو ته يقيني ٿيندڙ (قيامت)۔ چا آهي

ثَمُودُ وَعَادُ بِالْقَارِعَةِ ۴ فَأَهْلِكُوا بِالطَّاغِيَةِ ۵

ثمود ۽ عاد ان قیامت جو انڪار ڪيو۔ پر ثمود پوءِ اهي بي حد زبردست دانهن ٽاهلاڪ ڪيا ويا۔

وقف لازم

توہان کی پناہ

وَأَمَّا عَادُ فَاهْلِكُوا بِرِيحِ صَرْصَرٍ عَاتِيَةٍ ۖ سَخَّرَهَا عَلَيْهِمْ

۶ پر عاد پوء اهي بي حد سخت طوفان سان هلاڪ ڪيا ويا (الله تعاليٰ انهي طوفان کي) انهن تي

سَبْعَ لَيَالٍ وَثَمَنِيَةَ أَيَّامٍ حُسُومًا فَتَرَى الْقَوْمَ فِيهَا

مسلسل ست راتيون ۽ اٺ ڏينهن مسلط ڪيو، پوء توهان ان قوم کي انهي ڏينهن ۾ زمين تي ڪريل

صُرْعَى كَأَنَّهُمْ أَعْجَازُ نَخْلٍ خَاوِيَةٍ ۚ فَهَلْ تَرَى لَهُمْ مِّنْ

ڏسوها، گوليڪ اهي ڪجي جا ڪريل ٿر آهن . پوء ڇا توهان انهن مان ڪو

بَاقِيَةٍ ۚ وَجَاءَ فِرْعَوْنُ وَمَنْ قَبْلَهُ وَالْمُؤْتَفِكَاتُ

باقي رهيل دوستا . ۽ فرعون ۽ ان کان اڳيان ۽ اُبتاڪيل جهڙن وارن

بِالْخَاطِئَةِ ۚ فَعَصَوْا رَسُولَ رَبِّهِمْ فَأَخَذَهُمْ أَخْذَةً رَّابِيَةً ۚ

گناه ڪيائون . پوء انهن سنڌن جي رسولن جي نافرماني ڪئي پوء الله تعاليٰ انهن کي ٻيڙ سختي سان پڪڙيو.

إِنَّا لَمَّا طَغَا الْبَاءُ حَمَلْنَاكُمْ فِي الْجَارِيَةِ ۚ لِنَجْعَلَهَا لَكُمْ

بيشڪ جڏهن پاڻي حد کان زياده ٿيو، اسان توهان کي هلندڙ ٻيڙي ۾ سوار ڪرايو. ان لاء ته ان کي توهان لاءِ

تَذْكِرَةً وَتَعِيَهَا أُذُنٌ وَاعِيَةٌ ۚ فَإِذَا نُفِخَ فِي الصُّورِ نَفْخَةٌ

يادگار بنيادن ۽ ياد رکندڙ ڪن (ان کي) محفوظ رکن . پوء جڏهن هڪ دفعو صُور (ڌنڌ) ۾

وَاحِدَةٌ ۚ وَحُمِلَتِ الْأَرْضُ وَالْجِبَالُ فَدُكَّتَا دَكَّةً

هڪ ڌڻي ويندي . ۽ زمين ۽ جبل کنيا ويندا پوء اهي هڪ دفعو ڇڪنا چور

وَاحِدَةً ۚ فَيَوْمَئِذٍ وَقَعَتِ الْوَاقِعَةُ ۚ وَانْشَقَّتِ السَّمَاءُ

ڪيا ويندا . پوء ان ڏينهن ايندڙ (قيامت) واقع ٿيندي . ۽ آسمان ڇيربو

فَهِيَ يَوْمَئِذٍ وَاهِيَةٌ ۚ وَالْمَلَكُ عَلَى أَرْجَائِهَا وَيَحْمِلُ عَرْشَ

پوء اهو ان ڏينهن نهايت ڪمزور هوندو . ۽ ملائڪ ان جي ڪنارن تي بيٺل هوندا، ۽ ان ڏينهن

رَبِّكَ فَوْقَهُمْ يَوْمَئِذٍ ثَمَنِيَّةٌ ۖ يَوْمَئِذٍ نَّعْرَضُونَ لَا تَخْفَى

توهان جي رب جو عرش اٺ ملائڪ پاڻ تي کڻندا . اُن ڏينهن توهان سڀئي پيش ٿيندا ڪوبه

مِنْكُمْ خَافِيَةٌ ۖ فَأَمَّا مَنْ أُوْتِيَ كِتَابَهُ بِيَمِينِهِ ۖ فَيَقُولُ

توهان مان مخفي نه ٿي سگهندو . پر جنهن کي پنهنجو عمل نامو ساڄي هٿ ۾ ڏنو ويندو . پوءِ اهو چوندو

هَآءُ مَا أَقْرَأُ ۖ وَابْتِئِثَ ۖ إِنِّي ظَنَنْتُ أَنِّي مُلْقٍ حِسَابِيهِ ۖ

وٽن پوءِ توهان منهنجو عمل نامو پڙهو . مون کي يقين هو ته بيشڪ آئون پنهنجي حساب کي پهچندس .

فَهُوَ فِي عِيشَةٍ رَاضِيَةٍ ۖ فِي جَنَّةٍ عَالِيَةٍ ۖ قُطُوفُهَا دَانِيَةٌ ۖ

پوءِ اهو پسنديله آرام ۾ هوندو . مٿاهين باغ ۾ هوندو . جنهن جا ميوو اقريب هوندا .

كُلُوا وَاشْرَبُوا هَذِهِ مِمَّا أَسْلَفْتُمْ فِي الْأَيَّامِ الْخَالِيَةِ ۖ

توهان مزي مزي سان کائو ۽ پيو انهن عملن جي ڪري جيڪي توهان گذريل ڏينهن ۾ ڪيا هئا

وَأَمَّا مَنْ أُوْتِيَ كِتَابَهُ بِشِمَالِهِ ۖ فَيَقُولُ يَلَيْتَنِي لَمْ أُوتَ

جنهن مان هو ڪي ڪافي هٿ ۾ عمل نامو ڏنو ويندو . پوءِ اهو چوندو هاءِ افسوس مون کي منهنجو عمل نامو

كِتَابِيهِ ۖ وَلَمْ أَذْرَ مَا حِسَابِيهِ ۖ يَلَيْتَنِي هَا كَانَتِ الْقَاضِيَةُ ۖ

نه ڏنو وڃي ها . ۽ آئون نه ڄاڻان ها ته منهنجو حساب ڇا آهي . هاءِ افسوس اهو موت فيصلو ڪندڙ هجي ها .

مَا أَغْنَىٰ عَنِّي مَالِيهِ ۖ هَلَكَ عَنِّي سُلْطَانِيهِ ۖ خُذْ وَّهُ

منهنجي ملڪيت مون تان (عذاب) نه لائو . منهنجي سڀ دليل مون وٽان ختم ٿيا . الله تعاليٰ فرمايندو توهان کي

فَعْلُوهُ ۖ ثُمَّ الْجَحِيمَ صَلَّوهُ ۖ ثُمَّ فِي سِلْسِلَةٍ ذَرْعُهَا سَبْعُونَ

پڪڙيو ٿا اُن کي جو کڻيو ويندو اُن کان پوءِ توهان کي جهنم ۾ وجهيو اُن کان پوءِ اُن کي سترهٽ (ڊگهي) زنجير ۾

ذُرَاعًا فَاسْلُكُوهُ ۖ إِنَّهُ كَانَ لَا يُؤْمِنُ بِاللَّهِ الْعَظِيمِ ۖ

چڱيءَ طرح جڪڙيو . بيشڪ انهي ان عظيم رب تي ايمان نه ٿي آندو .

وَلَا يَحْضُ عَلَى طَعَامِ الْمُسْكِينِ ۖ فَلَيْسَ لَهُ الْيَوْمَ هُنَا

۽ نه مسڪين کي ڪارائتو جي ترغييب ڏيندو هو . پوءِ اڄ هتي ان جو ڪو حمايتي دوست

حَصِيمٌ ۖ وَلَا طَعَامٌ إِلَّا مِنْ غُسْلَيْنِ ۖ لَا يَأْكُلُهُ إِلَّا

ناهي . ۽ نه ان لاءِ ڪو طعام آهي مگر (دو غسلن جي) پوءِ . نه ٿا کائين ان کي مگر

الْخَاطِئُونَ ۖ فَلَا أُقْسِمُ بِمَا تُبْصَرُونَ ۖ وَمَا لَا تُبْصَرُونَ ۖ

خطا ڪندڙ . پوءِ آئون انهن شين جو قسم ڪان ٿو جيڪي توهان ڏسو ٿا . ۽ جيڪي توهان نه ڏسو .

إِنَّهُ لَقَوْلُ رَسُولٍ كَرِيمٍ ۖ وَمَا هُوَ بِقَوْلِ شَاعِرٍ قَلِيلًا مَّا

بيشڪ اهو قرآن ڪريم رسول ڪريم سان (الله وٽان) رسالت آهي . ۽ اهو ڪنهن شاعر جو قول ناهي ، ٿورڙا آهي انهن

تَوْعْمُونَ ۖ وَلَا يَقُولُ كَاهِنٌ قَلِيلًا مَّا تَذْكُرُونَ ۖ تَنْزِيلٌ

جيڪي ايمان آڻن ٿا . ۽ اهو قول ڪنهن ڪاهن جو ناهي ، ٿورڙا آهي انهن جيڪي نصيحت حاصل ڪن ٿا . اهو قرآن ڪريم

مِّن رَّبِّ الْعَالَمِينَ ۖ وَلَوْ تَقَوَّلَ عَلَيْنَا بَعْضُ الْأَقَاوِيلِ ۖ

رب العالمين جي طرفان نازل ڪيل آهي . ۽ جيڪڏهن (بالفرض) ڪو ماڻهو ڪا ٻاهه ناهي اسان تان منسوب ڪري ها .

لَا خِذْنَا مِنْهُ بِالْيَمِينِ ۖ ثُمَّ لَقَطْنَا مِنْهُ الْوَتِينَ ۖ فَمَا

نه ضرور اسين ان کي قوت سان پڪڙيون ها . ان کان پوءِ اسين ضرور ان جو شاوڪو وٺي وڃون ڪيون ها . پوءِ

مِنْكُمْ مِّنْ أَحَدٍ عَنْهُ حِجْرِينَ ۖ وَإِنَّهُ لَتَذْكُرَةَ لِلْمُتَّقِينَ ۖ

توهان مان ڪوبه ان کي بچائيندڙ نه هجي ها ، ۽ بيشڪ اهو قرآن ڪريم پر هير ڳارڻ لاءِ نصيحت آهي .

وَإِنَّا لَنَعْلَمُ أَنَّ مِنْكُمْ مُّكَذِّبِينَ ۖ وَإِنَّهُ لَحَسْرَةٌ عَلَى

۽ بيشڪ اسان کي معلوم آهي ته يقيناً توهان مان ڪي ڪوڙ ٻاهه آهن . ۽ بيشڪ اهو قرآن ڪريم ڪافرن لاءِ

الْكَافِرِينَ ۖ وَإِنَّهُ لَحَقُّ الْيَقِينِ ۖ فَسَبِّحْ بِاسْمِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ ۖ

حسرت آهي . ۽ بيشڪ اهو يقيناً اهو حق اليقين آهي . پوءِ اڄي سولائيءَ جي پيغام جي نالي سان سڀ کان وڏي

(۴۰) سُورَةُ الْمَعَارِجِ مَكِّيَّةٌ (۴۹) (رُؤُوسُهَا ۲)

سورة معارج مکہ مکرمہ میں نازل ہوئی، انھی میں ۴۹ آیتوں میں ۲ رکوع آہن۔

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

اللہ تعالیٰ جی نالی سان شروع کریں تو جیہ کو نہایت مہربان ہا جہارو (آہی)۔

سَأَلَ سَائِلٌ بِعَذَابٍ وَاقِعٍ ۝ لِلْكَافِرِينَ لَيْسَ لَهُ دَافِعٌ ۝

ہک سائل اہو عذاب گہر بوجیکو کافرن تی واقع ٹینڈر آہی، انھی کی کو دفع کنڈر ناہی۔

مِّنَ اللَّهِ ذِي الْمَعَارِجِ ۝ تَعْرَجُ الْمَلَائِكَةُ وَالرُّوحُ إِلَيْهِ فِي

(اہو عذاب) اللہ جو طرفان ہونو وجیکو بلندین جو مالک آہی ملائکہ جبریل امین ان جی دربار اقدس تانہن مٹی چرہن تانہن

يَوْمٍ كَانَ مِقْدَارُ خَمْسِينَ أَلْفَ سَنَةٍ ۝ فَاصْبِرْ صَبْرًا جَمِيلًا ۝

دینہن مرجنہن جو مقدار پنجاہ ہزار سال آہی۔ پوء توهان چگی طرح سہو صبر کریں

إِنَّهُمْ يَرَوْنَهُ بَعِيدًا ۝ وَتَرَاهُ قَرِيبًا ۝ يَوْمَ تَكُونُ

بیشک اہی کافران کی پری سمجھن تا۔ اسین ان کی قریب ڈسون تا۔ ان دینہن

السَّمَاءُ كَالْمُهْلِ ۝ وَتَكُونُ الْجِبَالُ كَالْعِهْنِ ۝ وَلَا يَسْأَلُ

آسمان گہر پیل چانڈی وانگر ہوئل۔ جبل رنگیل ان وانگر (ہلکا کی) اڈا منڈا۔ (ان دینہن) کو دوست

حَمِيمٌ حَمِيمًا ۝ يَبْصُرُونَ لَهُمُ يَوْمَ الْمُجْرِمِ لَوْ يُفْتَدَىٰ

کنہن دوست کان نہ چچندو اہی (ہک ہی کی) ڈسندا سچا منڈا، کافر ست کندو کاش جیکڈہن ان

مِّنْ عَذَابٍ يَوْمَئِذٍ بِبَنِيهِ ۝ وَصَاحِبَتُهُ وَأَخِيهِ ۝ وَ

دینہن جی عذاب جی عیوض پنہنچا پت ڈی۔ پنہنچی گہر واری ڈی پنہنچو پاء ڈی۔

فَصِیْلَتُهُ الَّتِي تُعْوِيهِ ۝ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا ثُمَّ

پنہنچو خاندان جیکو ڈکی وقت کیس پنہنچو ڈی تون سمور یوں شیون جیکی زمین پر آہن۔ ان کان پوء

يُنْجِيهِ ۱۳ كَلَّا إِنَّهَا لَأُظْلَى ۱۴ نَزَّاعَةً لِّلشَّوَى ۱۵ تَدْعُوا

اهوان کي بچائي، هرگز نه، بيشڪ اها پڙهي ڪايندڙ ٻاهر هوندي. جيڪا ڪل لاهيندڙ هوندي. اها ان کي پڪاريندي

مَنْ أَدْبَرَ وَتَوَلَّى ۱۶ وَجَمَعَ فَأَوْعَى ۱۷ إِنَّ الْإِنْسَانَ خُلِقَ

جنهن پٺ ڏئي ۽ منهن ڦيريو. ۽ ملڪيت گڏ ڪري پوءِ ان کي بند ڪيو. بيشڪ انسان بچندڙ لاءِ ٿورو صبر ڪندڙ

هَلُوعًا ۱۸ إِذَا مَسَّهُ الشَّرُّ جَزُوعًا ۱۹ وَإِذَا مَسَّهُ الْخَيْرُ

ڪري پيدا ڪيو ويو. جڏهن ان کي تڪليف پهچي ٿي تڏي صبر ٿئي ٿو. ۽ جڏهن ان کي پلا ٿي پهچي ٿي

مَنْوَعًا ۲۰ إِلَّا الْمُصَلِّينَ ۲۱ الَّذِينَ هُمْ عَلَى صَلَاتِهِمْ

منع ڪري ٿو. مگر اهي نمازي جيڪي اهي پنهنجي نمازن تي

دَائِبُونَ ۲۲ وَالَّذِينَ فِي أَمْوَالِهِمْ حَقٌّ مَّعْلُومٌ ۲۳ لِّلسَّائِلِ

قائم دائر آهن. ۽ انهن جي مالن ۾ معلوم حق آهي. سوال ڪندڙ لاءِ

وَالْمَحْرُومِ ۲۴ وَالَّذِينَ يُصَدِّقُونَ بِيَوْمِ الدِّينِ ۲۵ وَ

۽ نه سوال ڪندڙ لاءِ. ۽ اهي قيامت جي دينهن جي تصديق ڪن ٿا. ۽

الَّذِينَ هُمْ مِّنْ عَذَابِ رَبِّهِمْ مُّشْفِقُونَ ۲۶ إِنَّ عَذَابَ

اهي ماڻهو ٿي پنهنجي رب جي عذاب کان ڊڄندڙ آهن. بيشڪ انهن جي رب جي

رَبِّهِمْ غَيْرُ مَأْمُونٍ ۲۷ وَالَّذِينَ هُمْ لِفُرُوجِهِمْ حَفِظُونَ ۲۸

عذاب کي ڪو دفع ڪندڙ ناهي. ۽ اهي ماڻهو ٿي پنهنجي شرمگاهن جي حفاظت ڪندڙ آهن

إِلَّا عَلَىٰ أَزْوَاجِهِمْ أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ فَإِنَّهُمْ غَيْرُ

مگر پنهنجي گهر وارين تي يا پنهنجي (شرعي) ٻانهن تي پوءِ بيشڪ انهن تي ڪا ملامت

مَلُومِينَ ۲۹ فَمَنْ ابْتَغَىٰ وَرَاءَ ذَلِكَ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْعَادُونَ ۳۰

ناهي. پوءِ جيڪو انهن کان علاوه چاهي ٿو پوءِ اهي ئي حد کان وڌندڙ آهن.

وَالَّذِينَ هُمْ لِأَمْتِهِمْ وَعَهْدِهِمْ رَاعُونَ ﴿٢٦﴾ وَالَّذِينَ

۱۰ اہی ماٹھو بی پنہنجی امانتن ۱۰ پنہنجی وعدن کی پورو کندر آہن . ۱۰ اہی ماٹھو

هُمْ بِشَهَادَتِهِمْ قَائِمُونَ ﴿٢٧﴾ وَالَّذِينَ هُمْ عَلَى صَلَاتِهِمْ

بی پنہنجی شاہدین قی قائم آہن . ۱۰ اہی ماٹھو بی پنہنجی نمازن جی

يُحَافِظُونَ ﴿٢٨﴾ أُولَٰئِكَ فِي جَنَّةٍ مُّكْرَمُونَ ﴿٢٩﴾ فَمَالِ الَّذِينَ

حفاظت کن تا . ۱۰ اہی جتن میں تعظیم ۱۰ تکریم سان ہوندا ، پورے انھن کافرن کی

كَفَرُوا قَبْلَكَ مُطِيعِينَ ﴿٣٠﴾ عَنِ الْيَمِينِ وَعَنِ الشِّمَالِ

چائیو اہی جیسی توہان ڈانھن تین رنگھن سان ڈسن تا . ساچی پکا بی پاسی کان گروہ گروہ بی

عَزِيزِينَ ﴿٣١﴾ أَبْطَمَعُ كُلُّ امْرِئٍ مِّنْهُمْ أَنْ يُدْخَلَ جَنَّةَ

ڈسندا آہن . چانھن مان ہرھک جنت النعیم میں داخل تیں جی طمع

نَعِيمٍ ﴿٣٢﴾ كَلَّا إِنَّا خَلَقْنَاهُمْ مِّمَّا يَعْلَمُونَ ﴿٣٣﴾ فَلَا أُقْسِمُ بِرَبِّ

رکی تو . ہرگز نہ ، بیشک اسانھن کی ان شی ما خلقیو اہی جنھن کی اہی جاتن تا . پورے مون کی قسم اہی

الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ إِنَّا لَقَدِيرُونَ ﴿٣٤﴾ عَلَىٰ أَنْ تُبَدِّلَ خَيْرًا

اوپرن ۱۰ اولھن جی رب جو بیشک اسین یقیناً ان کا لہتی قادر آہیون . جو اسین انھن کی تبدیل کری

مِّنْهُمْ ﴿٣٥﴾ وَمَا نَحْنُ بِمُسْبُوقِينَ ﴿٣٦﴾ فَذَرُهُمْ يُخَوْضُوا وَيَلْعَبُوا

انھن کان بھتر آئیون . ۱۰ اہی اسان کان اگوائی کندر ناھن . پورے توہان انھن کی چڈیو تیلی اہی جلیون کا لہتیو رانڈیون

حَتَّىٰ يُلَاقُوا يَوْمَهُمُ الَّذِي يُوْعَدُونَ ﴿٣٧﴾ يَوْمَ يُخْرِجُونَ

کن ایستائیں جو اہی ان ڈینھن کی ملن جنھن جو کین وعدو ڈنوویو . ان ڈینھن اہی قبرن مان تکرّا

مِنَ الْأَجْدَاثِ سِرَاعًا كَأَنَّهُمْ إِلَىٰ نُصُبٍ يُوفِضُونَ ﴿٣٨﴾ خَاشِعَةً

بی محشر ڈانھن نکرندا گویک تحقیق اہی پنہنجی جہنمی ڈانھن موتن تا . انھن جون کیون

أَبْصَارُهُمْ تَرَاهُمْ ذَلَّةٌ ۚ ذَٰلِكَ الْيَوْمَ الَّذِي كَانُوا يُوعَدُونَ ۚ

جھڪيل هونديون انهن تي ذلت چانيل هوندي. اهو اهو ڏينهن آهي جنهن جو ڪين وعدو ڏنو ويو هو.

اِنِیَآ ۲۸ (۱) سُورَةُ نُوحٍ مَكِّيَّةٌ (۱) (نُوحًا ۲)

سورة نوح مڪه مڪرمه ۾ نازل ٿي آهي انهي ۾ ۲۸ آيتون.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الله تعاليٰ جي نالي سان شروع ڪريان ٿو جيڪو نهايت مهربان ۽ باجھارو (آهي).

إِنَّا أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ أَنْ أَنْذِرْ قَوْمَكَ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ۚ

بيشڪ اسان (حضرت) نوح کي پنهنجي قري سندس قوم ڏانهن موڪليو تون پنهنجي قوم کي ڊيچار ان کان اڳ ۾

يَأْتِيَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ۚ قَالَ لِقَوْمِ أِنِّي لَكُمْ نَذِيرٌ مُّبِينٌ ۚ

انهن تي درد ناک عذاب اچي. (حضرت) نوح فرمايو اي منهنجي قوم بيشڪ آئون توهان لاءِ صاف ڊيچاريندڙ آهيان.

أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاتَّقُوهُ وَأَطِيعُوا ۚ يَغْفِرْ لَكُمْ مِنْ

توهان الله تعاليٰ جي عبادت ڪريو ۽ توهان ان کان ڊڄو ۽ توهان منهنجي اطاعت ڪريو. اهو توهان لاءِ توهان جا ڪجهه گناه

ذُنُوبِكُمْ وَيُوخِّرْكُمْ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى ۚ إِنَّ أَجَلَ اللَّهِ إِذَا

بخش ڪندو ۽ توهان کي هڪ مقرر مدي (موت) تائين مهلت ڏيندو. بيشڪ الله جو اجل (موت) جڏهن

جَاءَ لَا يُؤَخَّرُ ۚ لَوْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ۚ قَالَ رَبِّ إِنِّي دَعَوْتُ

ايندو (تو ان کي) پوئتي نه ٿو ڪيو وڃي جيڪڏهن توهان ڄاڻو ٿا. نوح (پڇي) عرض ڪيو اي منهنجي رب بيشڪ مون

قَوْمِي لَيْلًا وَنَهَارًا ۚ فَلَمْ يَزِدْهُمْ دُعَاءِي إِلَّا فِرَارًا ۚ

پنهنجي قوم کي رات ڏينهن (دين جي) دعوت ڏني. پوءِ منهنجي سڏڻ تي اهي فرار ٿيڻ لڳا.

وَإِنِّي كُلَّمَا دَعَوْتُهُمْ لِتَغْفِرَ لَهُمْ جَعَلُوا أَصَابِعَهُمْ فِي

۽ بيشڪ مون جڏهن ٻارنهن کي سڏايو ان لاءِ ته تون انهن کي بخشين ته انهن پنهنجيون آڱريون

اٰذٰنِهِمْ وَاسْتَغْشَوْا ثِيَابَهُمْ وَاَصْرُوْا وَاَسْتَكْبَرُوْا

پنهنجي ڪنن ۾ وڌيون ۽ پنهنجا ڪپڙا لڳايا ۽ (اهي پنهنجي) ڪفري قاتل رهي ۽ انهن تمام گهڻي

اسْتِكْبَارًا ۱۴۰ ثُمَّ اِنِّيْ دَعَوْتُهُمْ جَهَارًا ۱۴۱ ثُمَّ اِنِّيْ اَعْلَنْتُ

تڪبر ڪئي . ان کان پوءِ بيشڪ مون انهن کي ظاهر بظهور سڏيو . ان کان پوءِ بيت ۾ انهن کي علاني اعلان

لَهُمْ وَاَسْرَرْتُ لَهُمْ اَسْرَارًا ۱۴۲ فَقُلْتُ اسْتَغْفِرُوْا رَبَّكُمْ

سڏيو ۽ تمام مخفي انداز سان به مون انهن کي سڏيو . پوءِ مون چيو توهان پنهنجي رب کان بخشش طلب ڪريو ،

اِنَّهٗ كَانَ غَفَّارًا ۱۴۳ يُرْسِلُ السَّمَاءَ عَلَيْكُمْ مِّدْرَارًا ۱۴۴ وَ

بيشڪ اهو هميشه گناه بخشندڙ آهي . اهو توهان تي مسلسل (فائديمند) بارش موڪليندو ۽

يُمِدُّكُمْ بِاَمْوَالٍ وَّبَنِيْنَ وَيَجْعَلُ لَّكُمْ جَنَّتٍ وَّ

توهان جي مدد ڪندو . مالن ۽ پٽن سان ۽ توهان لاءِ باغ پيدا ڪندو ۽

يَجْعَلُ لَّكُمْ اَنْهَارًا ۱۴۵ مَا لَكُمْ لَا تَرْجُوْنَ لِلّٰهِ وَقَارًا ۱۴۶

توهان لاءِ نهرون وهائيندو . توهان کي ڇا ٿيو آهي جو توهان الله ۾ عزت جي اميد نه ٿا رکو .

وَقَدْ خَلَقَكُمْ اَطْوَارًا ۱۴۷ اَلَمْ تَرَوْا كَيْفَ خَلَقَ اللّٰهُ

حالانڪ تحقيق ان توهان کي ڪيترن مرحلن ۾ تخليق فرمايو ۽ چا توهان نه ٿا سوته الله تعاليٰ ڪهڙي طرح

سَبْعَ سَمَوٰتٍ طَبَاقًا ۱۴۸ وَجَعَلَ الْقَمَرَ فِيْهِنَّ نُورًا وَّ

ست آسمان هڪ ٻئي جي مٿان پيدا ڪيا . ۽ انهن ۾ چنڊ روشن ڪيو ۽

جَعَلَ الشَّمْسُ سِرَاجًا ۱۴۹ وَاللّٰهُ اَنْتَبٰتُكُمْ مِّنَ الْاَرْضِ

سج کي ڏيئو (چوڻي) ۽ روشن سج مٿا ملي ٿي بنايو . الله توهان کي (حضرت آدم کي) ستن وانگر زمين مان

نَبَاتًا ۱۵۰ ثُمَّ يُعِيْدُكُمْ فِيْهَا وَيُخْرِجُكُمْ اَخْرَاجًا ۱۵۱

پيدا ڪيو . ان کان پوءِ توهان کي ان زمين ۾ موٽائيندو ۽ توهان کي ان مان دوباره ٻاهر ڪڍندو

وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ بِسَاطًا^(١٩) لِّتَسْلُكُوا مِنْهَا سُبُلًا

۽ الله تعالى توهان لاءِ زمين کي وچاڻو بنايو . ان لاءِ ته توهان ان جي ڪشادن رستن

فَجَاجًا^(٢٠) قَالَ نُوحٌ رَبِّ اِنَّهُمْ عَصَوْنِي وَاتَّبَعُوا مَنْ لَّمْ

تي هلو . (حضرت) نوح عرض ڪيو اهي منهنجي بيشڪ انهن منهنجي نافرمان ڪئي ۽ انهن پنهنجي رئيسن جي تابداري ڪئي

يَزِدُّهُ مَالُهُ وَوَلَدُهُ إِلَّا خَسَارًا^(٢١) وَمَكْرُؤًا مَّكْرًا كَبِيرًا^(٢٢)

جن کي سندن مال ۽ اولاد وڌيڪ خساري ۾ وڌو . ۽ انهن (نوح پيغمبر لاءِ) تمام وڏا قريب ڪيا .

وَقَالُوا لَا تَذَرُنَّ آلِهَتَكُمْ وَلَا تَذَرُنَّ وَدًّا وَلَا سُوَاعًا

۽ سندن ان چيو توهان هرگز پنهنجي بتن کي نه ڇڏجو ۽ توهان هرگز (پنهنجي بتن) وَدُ ۽ سُوَاعَ

وَلَا يَغُوثَ وَيَعُوقَ وَنَسْرًا^(٢٣) وَقَدْ أَضَلُّوا كَثِيرًا وَلَا

۽ يَغُوثَ ۽ يَعُوقَ ۽ نَسْرَ کي نه ڇڏجو . ۽ بيشڪ انهن گهڻن کي گمراه ڪيو، ۽ نه

تَزِدُ الظَّالِمِينَ إِلَّا ضَلَالًا^(٢٤) مِمَّا خَطَبْتَهُمْ أُغْرِقُوا

زياده ڪيائون ظالمن لاءِ مگر گمراهي . اهي پنهنجي ڪيل گناهن جي ڪري ٻوڙيا ويا

فَادْخُلُوا نَارًا فَلَمْ يَجِدُوا لَهُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَنْصَارًا^(٢٥)

ٻوڙ جي عذاب ۾ داخل ڪيا ويا، پوءِ انهن الله تعالى کان سواءِ ڪو مددگار نه لڌو .

وَقَالَ نُوحٌ رَبِّ لَا تَذَرُ عَلَى الْأَرْضِ مِنَ الْكَافِرِينَ

۽ نوح پيغمبر عرض ڪيو اهي منهنجي بيشڪ تون زمين تي ڪافرن مان ڪوبه

دَيَّارًا^(٢٦) إِنَّكَ إِن تَذَرُهُمْ يُضِلُّوا عِبَادَكَ وَلَا يَلِدُوا

رهندڙ نه ڇڏ . بيشڪ جيڪڏهن توهان کي ڇڏيو ته اهي تنهنجي ٻانهن کي گمراه ڪندا، ۽ اهي نه ٽاڄن

إِلَّا فَاجِرًا كَفَّارًا^(٢٧) رَبِّ اغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَّ وَلِمَنْ

مگر گنهگار ، ناشڪر . اهي منهنجي بيشڪ تون مون کي بخش ڪر منهنجي ماءُ ۽ پيءُ کي بخش ڪر ۽ انهن مان هر ڪنهن کي بخش ڪر

دَخَلَ بَيْتِي مُؤْمِنًا وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَلَا

ایمان سان منهنجي گهر ۾ داخل ٿيو ۽ (قيامت تائين) مؤمن مرد ۽ مؤمن عورتن کي بخشش ۽ نه ٿي

تَزِدُ الظَّالِمِينَ إِلَّا تَبَارًا ۝

زرياده ٿئي ظالمن لاءِ مگر تباهي .

اِنَّا هَا ۲۸ (۴۲) سُورَةُ الْجِنِّ مَكِّيَّةٌ (۳۰) رُكُوعًا ۲

سورة جن مڪه مڪرمه ۾ نازل ٿي آهي انهي ۾ ۴۲ رڪوع ۲۸ آيتون آهن .

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۝

الله تعاليٰ جي نالي سان شروع ڪريان ٿو جيڪو نهايت مهربان ۽ باجھارو (آهي) .

قُلْ أُوْحِيَ إِلَىٰ أَنَّهُ اسْتَمَعَ نَفَرٌ مِّنَ الْجِنِّ فَقَالُوا إِنَّا سَمِعْنَا قُرْآنًا عَجَبًا ۝

رسول ۽ رڻوھانھن جي امت کي ٻڌايو ته ڏانھن جو ڪو ڳوٺي آھي جيڪو جن ماھڪ نماز ۾ ٻڌو ۽ انھن چيو تھ اسان جو ڪو آھي ٻڌو

يَهْدِي إِلَى الرُّشْدِ فَامْتَنَّا بِهِ وَلَنْ نُشْرِكَ بِرَبِّنَا أَحَدًا ۝

جيڪو هدايت ڏانهن رستو ڏيکاري پوءِ اسان ان تي ايمان آندو ۽ اسين هرگز پنهنجي رب ساڪنن هڪڙي شريڪ نه ٿا ڪريون

وَأَنَّهُ تَعَالَىٰ جَدُّ رَبِّنَا مَا اتَّخَذَ صَاحِبَةً وَلَا وَلَدًا ۝

۽ بيشڪ اسانجي رب بڻجوشان نهايت اعليٰ آهي، پاڻ گهر واري ۽ اولاد کي (پنهنجي لاءِ) پسند نه ڪيائين . ۽

أَنَّهُ كَانَ يَقُولُ سَفِيهُنَا عَلَى اللَّهِ شَطَطًا ۝ وَأَنَّا ظَنَنَّا

بيشڪ اسان مان ڪم عقل، الله تعاليٰ لاءِ غلظت ڳالهيون منسوب ڪن ٿا . ۽ بيشڪ اسين پاڻيندا هئا سين

أَن لَّنْ تَقُولَ الْإِنسُ وَالْجِنُّ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا ۝ وَأَنَّهُ كَانَ

ته انسان ۽ جن هرگز الله تعاليٰ تي ڪوڙ نه هڻندا . ۽ بيشڪ

رِجَالٌ مِّنَ الْإِنسِ يَعُوذُونَ بِرِجَالٍ مِّنَ الْجِنِّ فَزَادُوهُمْ

انسانن مان ڪجهه مرد، جن جي ڪجهه مردن کان پناهه گهرندا هئا، پوءِ انهن جي تڪبر ۾

رَهَقًا ۶) وَأَنَّهُمْ ظَنُّوا كَمَا ظَنَنْتُمْ أَن لَّنْ يَبْعَثَ اللَّهُ

وَادَارُوهُ ۷۰ ۰ ۰ بيشڪ انهن گمان ڪيو جيڪو توهان (مڪمل وارن) گمان ڪيو تي ته هرگز الله تعاليٰ ڪو ٻي ڳالهه ڪري

أَحَدًا ۷) وَأَنَا لَمَسْنَا السَّمَاءَ فَوَجَدْنَاهَا مَلِئَتْ حَرًّا

مَوْكِلِي ۷۱ ۰ ۰ بيشڪ اسان آسمان کي هٿ لائق پوءِ اسان ان کي سخت پھري

شَدِيدًا ۸) وَشُهَبًا ۸) وَأَنَا كُنَّا نَقْعُدُ مِنْهَا مَقَاعِدَ لِلسَّمْعِ ۹

۰ ۰ ۰ بيشڪ اسين انهيءَ ڀرڻ مان چاڻ تي (رائز ٻڌڻ) (هو) وهندا هئا سڏين،

فَمَنْ يَسْتَمِعِ الْآنَ يَجِدْ لَهُ شُهَابًا رَّصَدًا ۹) وَأَنَا لَا

پوءِ جيڪو (هاڻي) ٻڌڻ جي ڪوشش ڪري توهان لاهو پنهنجي پويان ٻڌڻ شعلو لاهي ٿو ۰ ۰ بيشڪ اسين نه

نَدْرِي أَشَرٌّ أُرِيدُ بِمَنْ فِي الْأَرْضِ أَمْ أَرَادَ بِهِمْ

تاجاڻون ته چاڙهين پر شر جو ارادو ڪيو ويو آهي يا سندن رب هدايت جو

رَبُّهُمْ رَشَدًا ۱۰) وَأَنَا مِنَّا الصَّالِحُونَ وَمِنَّا دُونَ ذَلِكَ ۱۱

ارادو فرمايو آهي ۰ ۰ بيشڪ ڪي اسان مان صالح آهن ۰ ۰ ڪي اسان مان صالح نه آهن،

كُنَّا طَرَأَيقَ قَدَدًا ۱۱) وَأَنَا ظَنَنَّا أَن لَّنْ نَعُجَّزَ اللَّهُ فِي الْأَرْضِ

اسان جا مختلف مسئلا آهن ۰ ۰ بيشڪ اسان کي يقين آهي ته اسين زمين ۾ الله تعاليٰ جي ڪنڌ وٺڻ کان ٻاهر ناهيون

وَلَن نَّعُجَّزَهُ هَرَبًا ۱۲) وَأَنَا لَمَّا سَمِعْنَا الْهُدَىٰ أَمَّا بِهِ ۱۳

۰ ۰ ۰ اسين ڇي سندس ڪنڌ وٺڻ کان هرگز ٻاهر نٿا ٿيون ۰ ۰ بيشڪ اسان جي ڌرتي اسان ان تي ايمان آندو

فَمَنْ يُؤْمِنُ بِرَبِّهِ فَلَا يَخَافُ بَخْسًا وَلَا رَهَقًا ۱۳) وَأَنَا مِنَّا

پوءِ جيڪو پنهنجي رب تي ايمان آڻي ٿو پوءِ اهو نقصان ۽ زيادتي جو خوف نه ڪري ۰ ۰ بيشڪ اسان اها ڪجهه

الْمُسْلِمُونَ وَمِنَّا الْقَاسِطُونَ ۱۴) فَمَنْ أَسْلَمَ فَأُولَٰئِكَ تَحَرَّوْا رَشَدًا ۱۴

مسلمان آهن ۰ ۰ ڪجهه اسان مان ظالم آهن، پوءِ جنهن اسلام آندو پوءِ انهن هدايت ڳولي لڌي

وَأَمَّا الْقَاسِطُونَ فَكَانُوا لِجَهَنَّمَ حَطَبًا ۝ وَأَنْ لَّوِ اسْتَقَامُوا

۱۲ پر ظالم پوء اهي جهنم جو پارٽ ٿيا. رسول غري توهان فرمايو تهون انهن جي ڪيائي وڃي ٿي ته جيڪڏهن

عَلَى الطَّرِيقَةِ لَا سَقِيْنَهُمْ مَّاءٌ غَدًا ۝ لَنَفْتِنَهُمْ فِيهِ ۝ وَ

اھي دين اسلام تي قائم رھيا ته اسين انھن کي گھڻي مقدار ۾ پاڻي پيارينداسين. ان لاءِ اسين انھن کي انھي ۾ آزمائيو، ۽

مَنْ يَعْزُضْ عَنْ ذِكْرِ رَبِّهِ يَسْلُكْهُ عَذَابًا صَعَدًا ۝ ۱۴

جيڪو الله جي ذڪر کان پاسو ڪري ٿو. الله ان کي سخت عذاب ۾ داخل ڪري ٿو. ۱۴

أَنَّ الْمَسْجِدَ لِلَّهِ فَلَا تَدْعُوا مَعَ اللَّهِ أَحَدًا ۝ وَأَنَّهُ لَمَّا

بيشڪ مسجد وٺن الله تعاليٰ جون آھن پوءِ توهان (اي انسانو جنهن) الله ساڳڏيکڻن جي عبادت ڪريون ۽ بيشڪ جڏهن

قَامَ عَبْدُ اللَّهِ يَدْعُوهُ كَادُوا يَكُونُونَ عَلَيْهِ لِبَدًا ۝ ۱۶ قُلْ

رسول غري (ان ۾) الله جي عبادت لاءِ بيٺا ٿيڻ ٿولا ناهي پاڻ ڪريون جي قريبن بيٺا (سنڌ عبادت ڏس لاءِ). رسول غري توهان فرمايو

إِنَّمَا أَدْعُوا رَبِّي وَلَا أَشْرِكُ بِهِ أَحَدًا ۝ ۱۷ قُلْ إِنِّي لَا أَمْلِكُ

آئون تهنهجي رب جي عبادت ڪريان ٿو، آئون ان سان ڪنهن کي شريڪ نه ٿو ڪريان. رسول غري توهان فرمايو بيشڪ آئون توهان لاءِ ڪنهن

لَكُمْ ضَرًّا وَلَا رَشَدًا ۝ ۱۸ قُلْ إِنِّي لَنْ يُجِيرَنِي مِنَ اللَّهِ

نقصان ۽ هدايت جو مالڪ ناهيان. رسول غري توهان فرمايو بيشڪ ڪوبه مون کي الله تعاليٰ کان هرگز بچائي

أَحَدٌ ۝ وَلَنْ أَجِدَ مِنْ دُونِهِ مُلْتَحَدًا ۝ ۱۹ إِلَّا بَلَاغًا مِّنْ

نه ٿوسگهي ۽ هرگز آئون ان کان سواءِ ڪا پناه نه ٿو لھان. مگر الله تعاليٰ جي تبليغ

اللَّهِ وَرِسَالَتِهِ ۝ وَمَنْ يَعْصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَإِنَّ لَهُ

۽ رسالت جو ڌمون مون تي آهي ۽ جيڪو ماڻهو الله ۽ ان جي رسول جي نافرمان ڪري ٿو، پوءِ بيشڪ ان لاءِ

نَارَ جَهَنَّمَ خَالِدًا فِيهَا أَبَدًا ۝ ۲۰ حَتَّىٰ إِذَا رَأَوْا مَا يُوعَدُونَ

جهنم جي باھ آھيان ۾ هميشه هميشه رھندا. ايسٽائين جو جڏهن اهي ان کي ڏسندا جن جو ڪمزور وعدو ڏنو ويو

فَسَيَعْلَمُونَ مَنْ أَضْعَفُ نَاصِرًا وَأَقَلُّ عَدَدًا ۝ قُلْ إِنْ

پوء آهي جلد معلوم ڪند ته وڌيڪ ضعیف مددگار ڪنهن جاھو نديءَ تمام توڙي تعداد ۾ مددگار ڪنهن جاھو نديءَ رسول ۽ نبی تھان ڦرلي

أَدْرِي أَقْرَبُ مَا تُوعَدُونَ أَمْ يَجْعَلُ لَهُ رَبِّي أَمَدًا ۝ عِلْمُ الْغَيْبِ

تہ آئون نہ توچا ثابته قیامت قریب آهي یا اُن کي منھنجو رب ڪجهہ مهلت ڏيندو ۱۰ الله تعالیٰ غیب جون خبرون چاڻھڻ

فَلَا يُظْهِرُ عَلَى غَيْبِهِ أَحَدًا ۝ إِلَّا مَنِ ارْتَضَىٰ مِنْ رَسُولٍ فَإِنَّهُ

آهي پوء اھو پنھنجي غیب تي ڪنھن کي واقف نہ ٿو ڪري ۱۱ سواءِ پنھنجي پسندیدہ رسولن جي ، پوءِ بیشڪ

يَسْلُكُ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهِ رَصَدًا ۝ لِيَعْلَمَ أَنْ قَدْ

ان جي اڳيان ۽ پويان (ملائڪن جو) سخت پھرو مقرر ڪري ٿو ۱۲ ان لاءِ تہ ظھر ٿئي نہ بیشڪ ان پيغمبر

أَبْلَغُوا رُسُلَ رَبِّهِمْ وَأَحَاطَ بِمَا لَدَيْهِمْ وَأَحْصَىٰ كُلَّ شَيْءٍ عَدَدًا ۝

پنھنجي رب جا احڪام پھچايا ۽ ان جي علم ۾ اھو سڀ ڪجهہ آهي جيڪو انھن وٽ آهي ۽ ان کي ھر شيءِ جو تعداد معلوم آهي ۱۳

إِنَّا هُمْ ۝ سُوْرَةُ الْمُرْمَلِ مَكِّيَّةٌ (۳) (تَوْحَاتُهَا ۲)

سورة مزمزل ڪه مڪمه ۾ نازل ٿي آهي ۱۴ انھي ۾ ۲ رڪوع ۽ ۲۰ آيتون آهن ۱۵

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۝

الله تعالیٰ جي نالي سان شروع ڪريان توجيھ ڪونھائيت مھربان ۽ باھزارو (آهي)

يَا أَيُّهَا الْمُرْمَلُ ۝ قُمْ اللَّيْلَ إِلَّا قَلِيلًا ۝ نِصْفَهُ أَوِ انْقُصْ

اي نبوت جي چادر ڪيند تھ جيڪي تھان رات جو ٿورو حصو (عبادت لاءِ) اُٿو ۱۶ اڌ حصو يا اُن کان

مِنْهُ قَلِيلًا ۝ أَوْ زِدْ عَلَيْهِ وَرَتِّلِ الْقُرْآنَ تَرْتِيلًا ۝

ڪجهہ گھٽ حصو ۱۷ يا ڪجهہ ان کان زياده ڪريو (مطلب تھان کي اختيار آهي) ۱۸ تھان قرآن جي طرح ۽ جھلي جھلي پڙھو

إِنَّا سَنُلْقِيْ عَلَيْكَ قَوْلًا ثَقِيلًا ۝ إِنَّ نَاشِئَةَ اللَّيْلِ هِيَ

بیشڪ اسين تھان تي قرآن ڪريم نازل ڪندا سين ۱۹ بیشڪ (عبادت لاءِ) رات جو اُٿڻ اھو

۱۰ تھان ڏينھن ڪاھن جو ڪوبہ مددگار نہ ھوندو ۱۱ پر الله تعالیٰ ۽ پيغمبر (مزمزل) ۽ ملائڪہ مومن جا مددگار ھوندا ۱۲ تھ تفسير انھن کي

تھ تفسير انھن کي ۱۳ تھ تفسير ظھري ۱۴ تھ تفسير وڪبري ۱۵ تھ تفسير روح البیان ۱۶ تھ تفسير انھن کي ۱۷ تھ تفسير انھن کي ۱۸ تھ تفسير انھن کي ۱۹ تھ تفسير انھن کي

أَشَدُّ وَطْأً وَأَقْوَمُ قِيلًا ⑥ إِنَّ لَكَ فِي النَّهَارِ سَبْحًا

سَخَتْ بَارَ آهي ۽ (ان ۾) قرآن ڪريم جي تلاوت بهتر ٿئي ٿي. رسولِ عربي بيشڪ توهان لاءِ دينهن ۾ تمام گهڻي

طَوِيلًا ⑦ وَأَذْكُرْ اسْمَ رَبِّكَ وَتَبْتَئِلُ إِلَيْهِ تَبْتِيلًا ⑧

مصرفيت آهي. ۽ توهان پنهنجي رب جو نالو ياد ڪريو ۽ سڀني کان مجدي فقط ان تانهن متوجه ٿيو.

رَبُّ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَاتَّخِذْهُ وَكِيلًا ⑨

اهو مشرق ۽ مغرب جو رب آهي. ناهي ڪو معبود مگر اهو پوءِ توهان ان کي ڪارسان بنايو.

وَأَصْبِرْ عَلَى مَا يَقُولُونَ وَاهْجُرْهُمْ هَجْرًا جَبِيلًا ⑩ وَ

۽ توهان انهن جي اعتراضن تي صبر ڪيو ۽ توهان انهن کي سهڻي نموني سان ڇڏي ڏيو ۽

ذُرْنِي وَالْمُكَذِّبِينَ أُولِي النَّعْمَةِ وَمَهْلُكُمْ قَلِيلًا ⑪ إِنَّ

توھان ڪڍڻ ڪندڙ وڏن مانھن کي ۽ مون کي ڇڏي ڏيو ۽ توهان انهن کي ٿوري مهلت ڏيو. بيشڪ

لَدَيْنَا أَنْكَالٌ وَجَحِيمًا ⑫ وَطَعَامًا ذَا غُصَّةٍ وَعَذَابًا أَلِيمًا ⑬

انھن ۾ ٻيو ڏنڊا ٻيو ٿوڻ ۽ پڪندڙ باھ ۽ اھو طعام آھي جيڪو ٽريءَ کان ھيٺ ڏنل ھي ۽ دردناڪ عذاب آھي.

يَوْمَ تَرْجُفُ الْأَرْضُ وَالْجِبَالُ وَكَانَتِ الْجِبَالُ كَثِيبًا

ان دينهن زمين ۽ جبل ٽر ٽلي ۾ ھوندا ۽ جبل (ان دينهن) طرحي جي ڍڳن وانگر

مَّهِيلًا ⑭ إِنَّا أَرْسَلْنَا إِلَيْكُمْ رَسُولًا ⑮ شَاهِدًا

وھندڙ ھوندو. بيشڪ اسان توهان تانھن رسولِ عربي کي توهان تي شاھد ڪري

عَلَيْكُمْ كَمَا أَرْسَلْنَا إِلَىٰ فِرْعَوْنَ رَسُولًا ⑯

موڪليو سين جيئنڪ اسان فرعون تانھن موسى کي پيغمبر ڪري موڪليو.

فَعَصَىٰ فِرْعَوْنُ الرَّسُولَ فَأَخَذْنَاهُ أَخْذًا وَبِيلًا ⑰

پوءِ فرعون، موسى جي نافرماني ڪئي پوءِ اسان ان تي سخت پڪڙ ڪئي.

فَكَيْفَ تَتَّقُونَ إِنْ كَفَرْتُمْ يَوْمًا يَجْعَلُ الْوِلْدَانَ

پوءِ توهان کيئن بچند جيڪڏهن كفر ڪندا، اهو ڦليلت جو ڏينهن جيڪو ٻارن کي (هيبت ۽ خوف ۽ رعب جي ڪري)

شَيْبًا ۱۸ السَّمَاءُ مُنْفَطِرٌ بِهِ ۱۹ كَانَ وَعْدُهُ مَفْعُولًا ۱۸ إِنْ

پورو ڪري ڇڏيندو آسمان ان جي خوف کان ڦاٽي پوندو الله جو ڪيل وعدو پورو ٿيندو . بيشڪ

هَذِهِ تَذْكِرَةٌ ۲۰ فَمَنْ شَاءَ اتَّخَذْ إِلَىٰ رَبِّهِ سَبِيلًا ۱۹

هيءُ نصيحت آهي ، پوءِ جيڪو چاهي ته اهو پنهنجي رب ڏانهن سٺين رُله وٺي .

إِنَّ رَبَّكَ يَعْلَمُ أَنَّكَ تَقُومُ أَدْنَىٰ مِنْ ثُلُثِي إِلِيلٍ وَ

بيشڪ توهان جرب ڄاڻي ٿو ته بيشڪ توهان رات جو اٿو ٽاڪڏهن ٻن حصن رات جي قريب ۽ ڪڏهن

نُصْفَهُ وَثُلُثَهُ وَطَائِفَهُ ۲۱ مِّنَ الَّذِينَ مَعَكَ ۲۲ وَاللَّهُ

اڌ رات جو ۽ ڪڏهن ٽئين حصي رات جي قريب ۽ هڪ جماعت (صحابي ڪرام جي) توهان سان گڏ آهي ۽ الله تعاليٰ

يُقَدِّرُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ ۲۳ عَلِمَ أَنْ لَّنْ نَّحْصُوهُ ۲۴ فَتَابَ

رات ۽ ڏينهن جو اندازو فرمايو ٿو، ان کي معلوم آهي توهان ڪا رات جو اندازو هرگز نه ٿيندو پوءِ اهو

عَلَيْكُمْ فَاقْرَءُوا مَا تَيَسَّرَ مِنَ الْقُرْآنِ ۲۵ عَلِمَ أَنْ

توهان تي مهربان ٿيو آهي، پوءِ توهان اهو پڙهو جيڪو توهان کي قرآن ڪريم مان آسان لڳي ٿو، ان کي معلوم آهي ته

سَيَكُونُ مِنْكُمْ مَّرْضَىٰ ۲۶ وَآخَرُونَ يَضْرِبُونَ فِي

عن قريب توهان مان ڪي مريض ٿيندا، ۽ ٻيا نرمين ۾ سفر

الْأَرْضِ يَبْتَغُونَ مِنْ فَضْلِ اللَّهِ ۲۷ وَآخَرُونَ

ڪن ٿا اهي الله جو فضل (تجارت ۽ علم وغيره) طلب ڪن ٿا، ۽ ٻيا

يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ۲۸ فَاقْرَءُوا مَا تَيَسَّرَ مِنْهُ ۲۹

الله جي رات ۾ جهاد ڪن ٿا، پوءِ توهان قرآن ڪريم پڙهو جيڪو توهان کي آسان ٿئي ۽

أَقِمْو الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَأَقْرِضُوا اللَّهَ قَرْضًا

توهان نماز قائم ڪريو ۽ توهان زڪوة ڏيو ۽ توهان الله تعالى کي سهڻو

حَسَنًا وَمَا تَقْدِرُوا إِلَّا أَنْفُسُكُمْ مِنْ خَيْرٍ

قرض ڏيو (الله جي راهه ۾ خرچ ڪريو) ۽ جيڪو نيك عمل توهان پنهنجي لاءِ آگاهيان موڪليندا

تَجِدُوهُ عِنْدَ اللَّهِ هُوَ خَيْرٌ وَأَعْظَمُ أَجْرًا

اُن کي توهان الله وٽ ان کان بهتر ۽ اُن کان اجر ۾ وڌيڪ لهندا .

وَأَسْتَغْفِرُ وَاللَّهُ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ

۽ توهان الله تعالى کان بخشش طلب ڪريو بيشڪ الله تعالى غفور رحيم آهي .

إِنَّا هُمَا ۵۶ سُورَةُ الْمَدَّ ثَرْمَكِينَا (۴) (رُومًا هَا ۲)

سورة مدثر مڪه مڪرمه ۾ نازل ٿي آهي ، انهي ۾ ۲ رڪوع ۽ ۵۶ آيتون آهن .

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الله تعاليٰ جي نالي سان شروع ڪريان ٿو جيڪو نهايت مهربان ۽ باجھارو (آهي) .

يَا أَيُّهَا الْمَدَّثَرُ ۱ قُمْ فَأَنْذِرْ ۲ وَرَبِّكَ فَكَبِّرْ ۳

اي نبوت جي چاچو ڏيکيندڙ حبيب ، توهان اُتو پوءِ توهان (پنهنجي قوم کي) ڊيڄاريو ۽ توهان پنهنجي پيڄي وٽائي بيان ڪريو .

وَنِّيَا بَكَ فَطَهِّرْ ۴ وَالرُّجْزَ فَاهْجُرْ ۵ وَلَا تَمْنُنْ تَسْتَكْثِرْ ۶

۽ توهان پنهنجا ڪپڙا پاڪ ڪريو ۽ بُتن کان پري رهو ۽ زياده حاصل ڪرڻ (۽ ڪنهن تي) ٿورو ڏکيو

وَلِرَبِّكَ فَاصْبِرْ ۷ فَإِذَا أَنْقَرْنَا فِي النَّاقُورِ ۸ فَذَلِكْ

۽ پنهنجي رب لاءِ توهان صبر ڪريو . پوءِ جڏهن صُور ٽوڪي ويندي . پوءِ اهو

يَوْمَئِذٍ يَوْمٌ عَسِيرٌ ۹ عَلَى الْكَافِرِينَ غَيْرُ يَسِيرٍ ۱۰ ذَرْنِي

ڏينهن ، ڏکيو ڏينهن آهي . (اهو) ڪافرن تي آسان ناهي . توهان مون کي ڇڏيو

فِتْنَةً لِلَّذِينَ كَفَرُوا لِيَسْتَيَقِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ وَ

اهو کافرن لاء آزمائش آهي، ان لاء ته اهي ماڻهو يقين ڪن جيڪي اهل ڪتاب آهن ۽

يَزِدَادَ الَّذِينَ آمَنُوا إِيمَانًا وَلَا يَرْتَابَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ

مؤمنن جو ايمان زياده ٿئي ۽ نه تا شك ڪن اهل ڪتاب

وَالْمُؤْمِنُونَ وَلِيَقُولَ الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَّرَضٌ وَ

۽ مؤمن ۽ پلي ته چون اهي ماڻهو جن جي دلين ۾ مرض آهي ۽ پلي

الْكَافِرُونَ مَا ذَا أَرَادَ اللَّهُ بِهَذَا امْتِلًا كَذَلِكَ يُضِلُّ اللَّهُ

کافرن چون ته الله هن مثال مان ڪهڙو ارادو ڪيو آهي. اهڙي طرح جنهن کي چاهي الله تعالى

مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِي مَنْ يَشَاءُ وَمَا يَعْلَمُ جُنُودَ رَبِّكَ

گمراه ڪري ٿو ۽ جنهن کي چاهي هدايت ڏئي ٿو، ۽ ان کان سواءِ ملان ٿڪن جو تعداد

إِلَّا هُوَ وَمَا هِيَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْبَشَرِ ۚ كَلَّا وَالْقَمَرُ ۚ وَ

ڪوبه نه ٿو چاڻي، هي قرآن ڪريم انسان لاء نصيحت آهي. خبردار قسم آهي چنڊ جو. ۽ قسم آهي

الْبَيْلُ إِذَا دُبِرَ ۚ وَالصُّبْحُ إِذَا أَسْفَرَ ۚ إِنَّهَا إِلَّا هَدَى الْكُبْرُ ۚ

رات جو جڏهن اها موٽي ٿي. ۽ قسم آهي صبح جو جڏهن اهو روشن ٿئي ٿو. بيشڪ اها (جهنم) وڏين فتنن مان هڪ فتنه آهي

نَذِيرًا لِلْبَشَرِ ۚ لِمَنْ شَاءَ مِنْكُمْ أَنْ يَتَقَدَّمَ أَوْ يَتَأَخَّرَ ۚ

(توهان کان) ماڻهن کي ڊيڄاريو. توهان مان جيڪو چاهي اهو (خير ۽ انهن) اڳتي وڌي ۽ جيڪو چاهي (خير کان) پوئتي ٿئي.

كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ رَهِينَةٌ ۚ إِلَّا آصْحَابَ

هر انسان پنهنجي ڪيل عملن ۾ گهرو (مضامن) آهي. مگر (اهي مؤمن) جيڪي

الْبَيِّنِينَ ۚ فِي جَنَّتِ تَفْتَسَاءُ لَوْنٌ ۚ عَنِ الْمُجْرِمِينَ ۚ مَا

باغن ۾ ساڄي پاسي هوندا، اهي مجرمين کان سوال پڇيندا ته توهان کي ڪهڙي

سَلِّكُمْ فِي سَقَرٍ ﴿۳۲﴾ قَالُوا لَمْ نَكُ مِنَ الْمَصْلِينَ ﴿۳۳﴾ وَلَمْ

(شيء) دونخ میری وئی وئی . دورخی چوندا اسین (دنیام) نماز نہ پڑھندا ہئاسین . ۲۰ اسین

نَاكَ نُطْعَمُ الْبُسْكَينَ ﴿۳۴﴾ وَكُنَّا نَخْوضُ مَعَ الْخَاطِبِينَ ﴿۳۵﴾ وَ

مسکینن کی طعام نہ کارا یئندا ہئاسین . ۲۰ اسین اجا بن کالہین کرٹ وارن سان گڈا جاون کالہین کڈا ہئاسین ۲۰

كُنَّا نَكْذِبُ بِيَوْمِ الدِّينِ ﴿۳۶﴾ حَتَّىٰ آتَيْنَا الْيَقِينَ ﴿۳۷﴾ فَمَا تَنْفَعُهُمْ

۲۰ سان قیامت جی دنہن جی تکذیب کڈا ہئاسین . استائین جواسان وت موت آئیو . پورہ انہن (کافرن) کیسفا

شَفَاعَةُ الشَّافِعِينَ ﴿۳۸﴾ فَمَا لَهُمْ عَنِ التَّذْكِرَةِ مُعْرِضِينَ ﴿۳۹﴾

کندہن جی سفارش فائدہ نہ دیندی . پورہ انہن کی چائیو آھی جواھی نصیحت کل منہن موزیدتر آھن .

كَانَ لَهُمْ حِمْرٌ مُّسْتَنْفِرَةٌ ﴿۴۰﴾ فَزَيَّنُوا مِنْ قِسْوَةٍ ﴿۴۱﴾ بَلْ يُرِيدُ

انہن جو مثال انہن قصدتر گڈھن جھڑو آھی جیسی بٹیر شہنہن کان دجی یجن تا . بلکہ انہن مان

كُلَّ أَمْرٍ مِنْهُمْ أَنْ يُوْتُوا صُحُفًا مُّنْشَرَةً ﴿۴۲﴾ كَلَّا بَلْ لَا

ھرھک انسان چاھی توتہ ان کی کلیل صحیفو (کتاب) دتو وچی . خبردار ! بلکہ اھی

يَخَافُونَ الْآخِرَةَ ﴿۴۳﴾ كَلَّا إِنَّهُ تَذْكِرَةٌ ﴿۴۴﴾ فَمَنْ شَاءَ ذَكِّرْهُ ﴿۴۵﴾ وَمَا

آخرت جو خوف نہ تاکن . خبردار بیشک اھو قرآن کرم نصیحت آھی . پورے جی چاھی ان کان نصیحت وئی ۲۰

يَذْكُرُونَ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ هُوَ أَهْلُ التَّقْوَىٰ وَأَهْلُ الْمَغْفِرَةِ ﴿۴۶﴾

ت نصیحت حاصل کن مگر اللہ تعالیٰ جی مشیت (گھر) سان ان کان دجی گھر جی ۲۰ ان کی بخشش سونھی ۲۰

إِنَّا هُمْ ﴿۴۷﴾ سُورَةُ الْقِيَمَةِ مَكِّيَّةٌ ﴿۳۱﴾ ﴿تَوَاتُهَا ۲﴾

سورۃ قیامت مکہ مکرمہ میں نازل ہوئی ۲۰ رکوع ۲۰ آیتوں آھن .

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

اللہ تعالیٰ جی نالی سان شروع کریاں تو جی کو نہایت مہربان ہا جھارو (آھی) .

لَا أُقْسِمُ بِيَوْمِ الْقِيَمَةِ ۝ وَلَا أُقْسِمُ بِالنَّفْسِ

مون کي قسم آهي قيامت جي ڏينهن جو ۽ مون کي قسم آهي ان نفس جو جيڪو

اللَّوَامَةُ ۝ أَيْحَسِبُ الْإِنْسَانُ أَنْ نَجْمَعَ عِظَامَهُ ۝

(ٻاڙ کي) گهٽيل ۽ ٽڪنڙا آهي. ڇا انسان (کافر) ڀاني ٿو ته اسين هرگز ان جا هڏا گڏ نه ڪندا سين.

بَلَىٰ قَدِيرًا يَنْ عَلَىٰ أَنْ نَسُوِيَ بَنَانَهُ ۝ بَلَىٰ يُرِيدُ

ها سين ان جي آڱرين جي هڏين برابر ڪرڻ تي به قادر آهيون. بلڪ انسان

الْإِنْسَانُ لِيَفْجُرَ أَمَامَهُ ۝ يَسْأَلُ أَيَّانَ يَوْمُ الْقِيَمَةِ ۝

گناهن تي هميشگي ڪرڻ چاهي ٿو. اهو سوال ڪري ٿو ته قيامت جو ڏينهن ڪڏهن ٿيندو؟

فَإِذَا بَرِقَ الْبَصَرُ ۝ وَخَسَفَ الْقَمَرُ ۝ وَجُمِعَ الشَّمْسُ وَ

پوءِ جڏهن اک (خوف کان) جٿڙان ٿيندي. ۽ چنڊ بي نور ٿيندو. ۽ سج ۽ چنڊ

الْقَمَرُ ۝ يَقُولُ الْإِنْسَانُ يَوْمَئِذٍ أَيْنَ الْمَفْرُجُ ۝ كَلَّا

گڏ ڪيا ويندا. ان ڏينهن انسان چونڊو فرار ٿيڻ جي جاءِ ڪٿي آهي؟ خبردار

لَا وَرَارَ ۝ إِلَىٰ رَبِّكَ يَوْمَئِذٍ الْمُسْتَقَرُّ ۝ يُدْبِئُ الْإِنْسَانُ

ڪا به پناهه جي جاءِ نه هوندي. ان ڏينهن توهان جي رب ڏانهن موٽڻ جي جاءِ هوندي. ان ڏينهن انسان کي

يَوْمَئِذٍ بِمَا قَدَّمَ وَأَخَّرَ ۝ بَلِ الْإِنْسَانُ عَلَىٰ نَفْسِهِ بَصِيرَةٌ ۝

سندس اڳيان پويان عمل ٻڌايا ويندا. بلڪ انسان پنهنجي نفس کي پاڻ چڱي طرح ڏسندڙ آهي.

وَلَوْ أَلْقَىٰ مَعَاذِيرَهُ ۝ لَا تَحَرَّكَ بِهِ لِسَانُكَ لِتَعْجَلَ بِهِ ۝

جيئيڪ اهو پنهنجا عذر پيش ڪندو. رسول عري توڙي ٻين مقدس زبان کي (وڃي ٽڪيل ڪرڻ آڳ) تڪر ڪري نه هلايو.

إِنَّ عَلَيْنَا جُمُعَهُ وَقُرَانَهُ ۝ فَذَا قُرْآنُهُ فَاتَّبِعْ قُرْآنَهُ ۝

بيشڪ (ان کي) توڙي سڀني جمع ڪرڻ لاءِ قرآن ڪرڻ جو وقت آهي ۽ ائين ان کي پڙهڻ لاءِ اسين ان کي پڙهڻ لاءِ ٻڌايو آهيون.

ثُمَّ إِنَّ عَلَيْنَا بَيَانَهُ^{١٩} كَلَّا بَلْ تُحِبُّونَ الْعَاجِلَةَ^{٢٠} وَتَذَرُونَ

ان کان پوءِ بيشڪ اسان جي ڏي ان جو بيان آهي. خبردار ايلڪ توهان کي ڪافر ۽ دنيا سان محبت رکو ٿا. ۽ توهان آخرت کي

الْآخِرَةَ^{٢١} وَجُوهٌ يَوْمَئِذٍ نَّاضِرَةٌ^{٢٢} إِلَىٰ رَبِّهَا نَاظِرَةٌ^{٢٣} وَ

چڏي ڏيو ٿا. ڪجهه چهره ڦيرائين ٿي ڏينهن جي صورت ۾ تازا هوندا. جيڪي پنهنجي رب جو ديدار ڪندڙ هوندا. ۽

وَجُوهٌ يَوْمَئِذٍ بَاسِرَةٌ^{٢٤} تَظُنُّ أَنْ يُفْعَلَ بِهَا فَاقِرَةٌ^{٢٥}

ڪجهه منهن ان ڏينهن بد صورت ۽ مايوس هوندا. ڪين توقع هوندي ته مصيبتن جي ڪري سندس چهره ٽٽندي.

كَلَّا إِذَا بَلَغَتِ التَّرَاقِيَ^{٢٦} وَقِيلَ مَنْ رَاقٍ^{٢٧} وَظَنَّ أَنَّهُ

خبردار جنهن وقت ساهه نري ٿي پهچندو. ۽ چيو ويندو آهي ڪو! ڇيئو ڪرندڙ. ۽ اهو يقين ڪندو ته بيشڪ اها

الْفِرَاقُ^{٢٨} وَالتَّتَفَّتِ السَّاقُ بِالسَّاقِ^{٢٩} إِلَىٰ سَرِّكَ يَوْمَئِذٍ

جڏائي آهي. ۽ هڪ پني ٻي پني سان ملي ويندي. ان ڏينهن (ان ماڻهوءَ کي) توهان جي رب ڏانهن

الْمَسَاقُ^{٣٠} فَلَا صَدَقَ وَلَا صُلِيَ^{٣١} وَلَكِنْ كَذَّبَ وَتَوَلَّى^{٣٢}

موت ۽ آهي. پوءِ (ابو جهل ڪافر) نه سچي ۽ نه نماز پڙهي. پر ان ڪوڙو سمجهو ۽ پٺ ڏئي.

ثُمَّ ذَهَبَ إِلَىٰ أَهْلِهِ يَتَمَطَّى^{٣٣} أَوْلَىٰ لَكَ فَأَوْلَىٰ^{٣٤} ثُمَّ أَوْلَىٰ لَكَ

ان کان پوءِ آڪر جي پنهنجي گهر وارن ڏانهن ويو. تنهنجي تباهي اچي پهتي. ان کان پوءِ تنهنجي تباهي

فَأَوْلَىٰ^{٣٥} أَيْحَسِبُ الْإِنْسَانُ أَنْ يُتْرَكَ سُدًى^{٣٦} أَلَمْ يَكُنْ

اچي پهتي. ڇا اهو انسان ڀاني ٿو ته ان کي آزاد ڇڏيو ويندو. ڇا اهو (انسان)

نُطْفَةٍ مِّنْ مَّنِيٍّ يُمْنَىٰ^{٣٧} ثُمَّ كَانَ عِلْقَةً فُخِّقَ فُسْوَىٰ^{٣٨}

هڪ نطفو نه هو جيڪو اچلايو ويو. ان کان پوءِ اهو ڳڻ ٿيو پوءِ ان پيدا ڪيو پوءِ ان کي ڦٽڪو

فَجَعَلَ مِنْهُ الزَّوْجَيْنِ الذَّكَرَ وَالْأُنثَىٰ^{٣٩} أَلَيْسَ ذَلِكَ

پوءِ انهي مان ٻه قسم مرد ۽ عورت پيدا ڪيا. ڇا اهو

بِقَدْرِ عَلَى أَنْ يُحْيِيَ الْمَوْتَى ۝

مثل ماڻهن کي جیاري نه ٿو سگهي؟ (یقیناً اهو قادر آهي).

﴿۳۱﴾ سُوْرَةُ الدَّهْرِ مَكِّيَّةٌ ﴿۹۱﴾ ﴿تَوَافُّهَا ۲﴾

سورة دهر مدینه منوره ۾ نازل ٿي آهي، انهي ۾ ۲، رڪوع ۶۶، ۳۱ آيتون آهن.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۝

الله تعالیٰ جي نالي تي شروع ڪیائو جيڪو نهايت مهربان باجھارو (آهي).

هَلْ أَتَى عَلَى الْإِنْسَانِ حِينٌ مِّنَ الدَّهْرِ لَمْ يَكُنْ شَيْئًا مَّذْكُورًا ۝۱

بيشڪ انسان تي هڪ اهو وقت گذريو جو (ان دوران) سندس نالو ئي مذڪور نه هو.

إِنَّا خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنْ نُّطْفَةٍ أَمْشَاجٍ نَّبْتَلِيهِ فَجَعَلْنَاهُ

بيشڪ اٿس انسان کي هڪ گڏيل نطفی مان پيدا ڪيو (ان لاءِ ته) اسين ان کي آزمایون پوءِ انسان کي

سَمِيعًا بَصِيرًا ۝۲ إِنَّا هَدَيْنَاهُ السَّبِيلَ إِمَّا شَاكِرًا وَإِمَّا

سمیع (ٻڌندڙ) بصیر (ڏسندڙ) ڪيو. بيشڪ اسان کي واٽ ڏيکاري يا اهو شاڪر (مؤمن) ٿيو يا اهو

كَفُورًا ۝۳ إِنَّا أَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ سَلْسِلًا وَأَغْلَلًا وَسَعِيرًا ۝۴

ناشڪر (کافر) ٿيو. بيشڪ اسان کافرن لاءِ زنجيرون، گهٽ ۽ ٻرندڙ باه تيار ڪئي.

إِنَّ الْأَبْرَارَ يَشْرَبُونَ مِنْ كَأْسٍ كَانَ مِزَاجُهَا كَافُورًا ۝۵

بيشڪ نيڪ پانهان هڪ پيالو پئندا جنهن جو ذائقو کافور جو هوندو (بشتم).

عَيْنًا يَشْرَبُ بِهَا عِبَادُ اللَّهِ يُفَجِّرُونَهَا تَفْجِيرًا ۝۶ يُوفُونَ

کافور جو هڪ چشمو جو ان مان الله تعالیٰ جام قرب بند پئندا جنهنجي محلن جي چاهيندا ٿا ان جو پاڻو هائو پيچائيندا. اهي

بِالنَّذْرِ وَيَخَافُونَ يَوْمًا كَانَ شَرُّهُ مُسْتَطِيرًا ۝۷ وَيُطْعَمُونَ

پنهجي نذر پورا ڪن ٿا ۽ اهي ان ڏينهن کان ڊڄن ٿا جنهن جو شر گهڻو پکڙيل هوندو ۽ اهي مسڪينن

الطَّعَامَ عَلَىٰ حُبِّهِ مِسْكِينًا وَيَتِيمًا وَأَسِيرًا ۝ إِنَّمَا نُطْعِمُكُمْ

ۛ یتیمین ۛ قیدین کی پنهنجي محبت سان طعام کارائڻ ٿا. (اهي چون ٿا) اسين توهان کي

لَوْجِهَ اللَّهِ لَا نُرِيدُ مِنْكُمْ جَزَاءً وَلَا شُكْرًا ۝ إِنَّا نَخَافُ

خدا ڪارڻ ڪارايون ٿا، اسين توهان کان اُن جي جزاءِ ۽ شڪر گداري نه ٿا چاهيون. بيشڪ اسين پنهنجي

مِنْ رَبِّنَا يَوْمًا عَبُوسًا قَمْطَرِيرًا ۝ فَوْقَهُمْ اللَّهُ شَرُّ ذَٰلِكَ

وہ کان هڪ ڏينهن جو خود ڪريو ٿا جيڪو سخت (و) بيحد سخت هوندو. پوءِ الله تعاليٰ انهن کي ان ڏينهن جي شر کان

الْيَوْمِ وَلَقَّهْمُ نَصْرَةً وَرُءُوسًا ۝ وَجَزَاهُمْ بِمَا صَبَرُوا

بچايو ۛ انهن کي تازگي ۛ سُور و عطا ٿيو. ۛ کين سندن صبر جي ڪري

جَنَّةً وَحَرِيرًا ۝ مُتَّكِئِينَ فِيهَا عَلَى الْأَرَائِكِ لَا يَرُونَ فِيهَا

جنت ۽ ريشمي لباس مليو اهي بهشت ۾ تختن کي تڪيون ڏيئي ويهندڙ هوندا، ان ۾

شُمُسًا وَلَا زَمَهْرِيرًا ۝ وَدَانِيَةٌ عَلَيْهِمْ ظِلُّهَا وَذُلِّلَتْ

سخت گرمي ۽ سخت سردِي کي نه ڏسندا ۛ انهن کي بهشتي وڻن جا سليا قريب هوندا ۛ انهن جليو (بهشتين

قُطُوفُهَا تَذْلِيلًا ۝ وَيُطَافُ عَلَيْهِمْ بِآنِيَةٍ مِّنْ فِضَّةٍ

لا) بيحد آساني سان حاصل ڪري سگهندا. ۛ انهن جي خدمت ۾ چاندي جا ٿانو

وَأَكْوَابُ كَانَتْ قَوَارِيرًا ۝ قَوَارِيرًا مِّنْ فِضَّةٍ قَدَّرُوهَا

ۛ مڱ پيش ڪيا ويندا جيڪي شيشي جهڙا ڏسڻ ۾ ايندا. اهي هوندا چاندي جا پيش شيشي وانگر شفاف هوندا انهن کي پوري

تَقْدِيرًا ۝ وَيُسْقَوْنَ فِيهَا كَأْسًا كَانَ مِزَاجُهَا زَنْجَبِيلًا ۝

اندازي سان پيش ڪندا. بهشت ۾ اهو جام پياريندا جو ان جو ذائقو سنڌ (ادرڪ) جهڙو هوندو.

عَيْنًا فِيهَا تُسَمَّى سَلْسَبِيلًا ۝ وَيَطُوفُ عَلَيْهِمْ وِلْدَانٌ

ان ۾ هڪ چشمو سڏيو اچي جنهن جو نالو سلسيل رکيو ويو آهي. انهن جي خدمت لاءِ چوڪرا هوندا

قرء حفص بغیر الالف فی الوصل فیہما۔ ووقف علی الاول بالء علی الثانی بغیر الالف ۱۲

مُخَلَّدُونَ إِذَا رَأَيْتَهُمْ حَسِبْتَهُمْ لُؤْلُؤًا مَّنْثُورًا ۝ وَإِذَا

جن کي فنا نهوندو، جنهن وقت توهان انهن کي ڏسندا ته توهان انهن کي پکڙيل موني ڀاڻيندا. ۰ بيهشت ۾

رَأَيْتَ ثُمَّ رَأَيْتَ نَعِيمًا وَمُلْكًا كَبِيرًا ۝ عَلَيْهِمْ ثِيَابٌ

تون ان وقت چوڌاري گهڻيون نعمتون ۽ شاهي ملڪ ڏسندين. ۰ انهن جي بدن تي (موسم مطابق)

سُنْدُسٍ خُضْرٍ وَاسْتَبْرَقٍ ۝ وَحُلُوا أَسَاوِرَ مِنْ فِضَّةٍ ۝

باريڪ ريشم جاسا واکپڙا ۽ تلهي ريشم جا ڪپڙا هوندا، ۽ انهن کي چاندي جا ڪنگڻ پارا يا ويندا.

وَسَقَمَهُمْ رَبُّهُمْ شَرَّابًا طَهُورًا ۝ إِنَّ هَذَا كَانَ لَكُمْ جَزَاءً وَ

۽ انهن کي سندن رب شربا طهورل پياريندو. ۰ بيشڪ هي توهان لاءِ بهترين جزا آهي ۽

كَانَ سَعْيُكُمْ مَّشْكُورًا ۝ إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا عَلَيْكَ الْقُرْآنَ

توهان جو سعيو قبول پيو. ۰ بيشڪ تحقيق اسان توهان تي قرآن ڪريم نورو نورو ڪري

تَنْزِيلًا ۝ فَاصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ وَلَا تُطِعْ مِنْهُمْ آثِمًا أَوْ كَفُورًا ۝

نازل ڪيو. ۰ پوءِ توهان پنهنجي رب جي حڪم مطابق صبر ڪريو، ۽ توهان انهن مٿان ڪنهن گنهگار ۽ ناشڪر تان ڌيان ڏيو.

وَإِذْ كَرَأْسُ رَبِّكَ بُكْرَةً وَأَصِيلًا ۝ وَمِنَ اللَّيْلِ فَاسْجُدْ

۽ توهان پنهنجي رب جو نالو صبح ۽ شام وٺو. ۰ ۽ رات ۾ ان کي سجدو

لَهُ وَسَبِّحْهُ لَيْلًا طَوِيلًا ۝ إِنَّ هُوَ أَعْيُنَ عِجْبُونَ الْعَاجِلَةِ وَ

ڪريو ۽ ڊگهي رات تائين توهان ان جي تسبيح پڙهو. ۰ بيشڪ اهي (ڪافر) دنيا سان محبت رکن ٿا ۽

يَذَرُونَ وَرَاءَهُمْ يَوْمًا ثَقِيلًا ۝ نَحْنُ خَلَقْنَاهُمْ وَ

ان گري ڏينهن (قيامت) کي ڇڏين ٿا جيڪو پويان آهي. ۰ اسان انهن کي پيدا ڪيو ۽

شَدَدُنَا أَسْرَهُمْ ۝ وَإِذَا شِئْنَا بَدَّلْنَا أَمْثَالَهُمْ

اسان انهن جا سنڌ مضبوط بنايا، ۽ جنهن وقت اسين چاهيندا سين ته انهن جهڙا ٻيا تبديل

الرُّسُلُ أَقْتَتُ ۝ لَا إِلَهَ إِلَّا يَوْمِ أُجِّلَتْ ۝ لِيَوْمِ الْفَصْلِ ۝

پیغمبروں سے بھی اُمتن کی شاہدیاں موجود کیا ویندا کہہ رہی تھیں لاء روکيا ویا؟ فیصلی جی دینھن لاء .

وَمَا أَدْرَاكَ مَا يَوْمُ الْفَصْلِ ۝ وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ۝

ۛ توهان کي ڪنھن ڄاڻايو ته فيصلي وارو ڪهڙو ڏينھن آھي ان ڏينھن ۾ تڪذيب ڪندڙن لاء ويل آھي .

أَلَمْ نُهْلِكْ الْأَوَّلِينَ ۝ ثُمَّ نُنْبِئُهُمُ الْآخِرِينَ ۝ كَذَلِكَ

ڄا اسان پھرين (قومن) کي ھلاڪ ڪر چڪيو . اُن کان پوءِ پوئين کي انھن جي پوئين ۾ آندو سين . اسين

نَفْعَلُ بِالْجُرْمِينَ ۝ وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ۝

مجرمن سان ايئن ڪريون ٿا . ان ڏينھن ۾ تڪذيب ڪندڙن لاء ويل آھي .

أَلَمْ نَخْلُقْكُمْ مِنْ مَّاءٍ مَّهِينٍ ۝ فَجَعَلْنَاهُ فِي قَرَارٍ

ڄا اسان توهان کي حقير پاڻي مان پيدا ڪيو . پوءِ اسان اُن کي ماءُ جي ڀيٽ

مَكِينٍ ۝ إِلَىٰ قَدَارٍ مَّعْلُومٍ ۝ فَقَدَرُنَا ۝ فَزَعَمَ

۾ ھڪ معلوم مقدار تائين سڪرايو . پوءِ اسان اندازو ڪيو . پوءِ اسين بھترين

الْقَدَرُونَ ۝ وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ۝ أَلَمْ نَجْعَلِ

قادر آھيون . اُن ڏينھن ۾ تڪذيب ڪندڙن لاء ويل آھي . ڄا اسان

الْأَرْضَ كِفَاتًا ۝ أَحْيَاءً وَأَمْواتًا ۝ وَجَعَلْنَا فِيهَا

زمين کي (توهان) جيئن ۾ مُکُن لاء ڪافي ۾ بنايو! ۛ اسان ان ۾ (توهان لاءِ)

رَوَاسِيَ شِخَاطٍ وَأُسْقَيْنَاكُمْ مَّاءً فُرَاتًا ۝

ٻُڌند جبل تيار ڪيا ۛ اسان توهان کي بھترين منڇر پاڻي پياريو .

وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ۝ انْطَلِقُوا إِلَىٰ مَا كُنْتُمْ بِهِ

ان ڏينھن ۾ تڪذيب ڪندڙن لاء ويل آھي . توهان وڃو ان ڏانھن جنھن کي توهان

تُكَذِّبُونَ ۚ إِنِّ نَطْلِقُوكَ إِلَىٰ ظِلٍّ ذِي شَتَّىٰ شُعَبٍ ۖ لَا

کوثر و سمجھتا ہوں۔ توہاں ان دونہیں جی پاچولی تانہن و چونہن جا قی شعبا ہوندا۔ جیکو

ظِلِّيلٌ وَلَا يَغْنِي مِنَ اللَّهَبِ ۚ إِنِّهَا تَرْمِي بِشَرِّ

پاچولو کندر ہوندو ۽ نہ باہ کان بچائیندو۔ بیشک جھم مان شعلان کن تاجیکی

كَالْقَصْرِ ۚ كَأَنَّهُ جُمِلَتْ صُفُرٌ ۖ وَيْلٌ يَّوْمَئِذٍ

ما ترین جیڈا ہوندا۔ اہی ہیڈن اُنن جھڑا ہوندا۔ اُن تینہن ویل آہی

لِّلْمُكَذِّبِينَ ۚ هَذَا يَوْمٌ لَا يَنْطِقُونَ ۖ وَلَا يُؤْذَنُ

تکذیب کند ترن لاء۔ ۽ (اُہو) تینہن آہی جو اہی کالہائی نہ سگھندا۔ ۽ عذر پدیش کرن لاء

لَهُمْ فَيَعْتَذِرُونَ ۖ وَيْلٌ يَّوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ ۚ هَذَا

کین اجازت نہ دتی ویندی۔ اُن تینہن ویل آہی تکذیب کند ترن لاء۔ ۽

يَوْمُ الْفُصْلِ جَمْعُكُمْ وَالْأَوَّلِينَ ۚ فَإِنْ كَانَ لَكُمْ

فیصلی گن تینہن آہی۔ اسین توہان کی ۽ پھرین ماٹھن کی جمع کنڈاسین۔ پوء جیکڈھن توہان و ت

كَيْدٌ فَكِيدُونَ ۖ وَيْلٌ يَّوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ ۚ إِنِّ

کا اٹکل جی پوء اہا پیل مون ساکریو۔ اُن تینہن ویل آہی تکذیب کند ترن لاء۔ بیشک

الْمُتَّقِينَ فِي ظِلٍّ وَعُيُونٌ ۖ وَفَوَاكِهِ مِمَّا يَشْتَهُونَ ۚ

پروہیزگار (بہشت پر) ساین ۽ چشمن پر ہوندا۔ ۽ میون پر جیکی کین وٹندا۔

كُلُوا وَاشْرَبُوا هَنِيئًا بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ۚ إِنَّا كَذَّاكَ

توہان آسانی سان کاؤ ۽ پیو انہی کری جو توہا (نیک) عمل کندا ہوں۔ اہری طرح

نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ۖ وَيْلٌ يَّوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ ۚ

نیکو کارن کی جزاء خیر عطا کندا آہیون۔ اُن تینہن ویل آہی تکذیب کند ترن آہی۔

كُلُوا وَتَمَتَّعُوا قَلِيلًا إِنَّكُمْ مُّجْرِمُونَ ﴿٣٩﴾ وَيُلْ

توهان (دنيا جي نعمتن) مان کائو ۽ تورو تنوع حاصل ڪريو، ڇوڪ توهان مجرم آهيو. ان ڏينهن

يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿٤٠﴾ وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ ارْكَعُوا

ويل آهي تڪذيب ڪندڙن لاءِ. ۽ جنهن وقت انهن کي چيو وڃي تود توهان نماز پڙهو

لَا يَرْكَعُونَ ﴿٣٩﴾ وَيُلْ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿٣٩﴾ فَبِأَيِّ

نه نماز نه ٿا پڙهن. ان ڏينهن ويل آهي تڪذيب ڪندڙن لاءِ. پوءِ اهي

حَدِيثٍ بَعْدَهُ يُؤْمِنُونَ ۝

قرآن ڪريم کان پوءِ ڪهڙي ڪتاب تي ايمان آڻيندا.

آيَاتُهَا ۳۰ ﴿٤١﴾ سُورَةُ الذِّبَابِ مَكِّيَّةٌ ﴿١٠﴾ ﴿تَوَاتُهَا ۲﴾

سورة نباء مڪه مڪرمه ۾ نازل ٿي آهي انهي ۾ ۴۰ آيتون ۽ ۲ رڪوع آهن.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۝

الله تعاليٰ جي نالي سان شروع ڪريان ٿو جيڪو نہایت مهربان ۽ باجھارو (آهي)

عَمَّ يَتَسَاءَلُونَ ۝ عَنِ الذِّبَابِ الْعَظِيمِ ۝ الَّذِي هُمْ فِيهِ

(اهو ڇو پڇرڻ لڳا) پاڻ ۾ ڪهڙا سوال ڪري رهيا آهن، اُن عظيم خب (قيامت) بابت جنهن ۾ اهي

مُخْتَلِفُونَ ۝ كَلَّا سَيَعْلَمُونَ ۝ ثُمَّ كَلَّا سَيَعْلَمُونَ ۝ أَلَمْ

اختلاف ڪندڙ آهن خبردار اهي جلد ڄاڻندا. ان کان پوءِ خبردار اهي جلد ڄاڻندا. ڇا سڃاڻ

نَجْعَلِ الْأَرْضَ مِهْدًا ۝ وَالْجِبَالَ أَوْتَادًا ۝ وَخَلَقْنٰكُمْ

توهان لاءِ زمين کي وچاڻو نه بنايو ۽ جبلن کي مينخون بنايو. ۽ اسان توهان کي

أَزْوَاجًا ۝ وَجَعَلْنَا نَوْمَكُمْ سُبَاتًا ۝ وَجَعَلْنَا اللَّيْلَ لِبَاسًا ۝

مذڪر ۽ مؤنث بنايو ۽ اسان توهان جي ننڊ کي توهان لاءِ آرام لاءِ بنايو ۽ اسان رات کي لباس بنايو.